

CEMU CENTRO DE MÚSICA MODERNA DE PONTEAREAS

CEDA CENTRO DE DANZA DE PONTEAREAS

CENTROS HOMOLOGADOS E AUTORIZADOS POLA:

 XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN,
CIENCIA, UNIVERSIDADES E
FORMACIÓN PROFESIONAL

· calle gavián, 2 baixo · calle redondela 13, baixo
PONTEAREAS - Telf: 618 186 137

cdm@cdmgalicia.com · www.cdmgalicia.com

PROGRAMACIÓN DE BATERÍA Y PERCUSIÓN 2025 /2026 (Grao Profesional)

***Profesores: Diego Valero Gómez
Javier Reboreda Piñeiro***

Índice

1. Introducción 4

1.1 Marco Legal 4

1.2 Características do centro 6

1.3 Características do alumnado 7

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais 8

2.1 Grao elemental 8

2.2 Grao profesional 9

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais 10

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Percusión 11

4.1 Grao elemental da materia de Percusión 11

4.1.1 Obxectivos para o grao elemental 11

4.1.2 Contidos do grao elemental 11

4.1.3 Criterios de avaliación para o grao elemental 12

4.2 Grao profesional da materia de Percusión 12

4.2.1 Obxectivos do grao profesional 12

4.2.2 Contidos do grao profesional 13

4.2.3 Criterios de avaliación para o grao profesional 13

5. Metodoloxía 15

5.1 Principios metodolóxicos 15

5.2 Métodos didácticos 16

6. Atención á diversidade 17

6.1 Alumnado extranxeiro 17

6.2 Superdotación intelectual 17

6.3 Alumnado con necesidades educativas especiais 18

7. Temas transversais 19

7.1 Educación en valores 19

7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's) 19

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas 21

8.1 Cursos e clases maxistrais 21

8.2 Audicións 21

9. Secuenciación por cursos

9.5 Curso: 1º de grao profesional

9.5.1 Obxectivos

9.5.2 Contidos

9.5.3 Avaliación

9.5.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

9.5.5 Medidas de recuperación

9.5.6 Recursos didácticos

9.6 Curso: 2º de grao profesional

9.6.1 Obxectivos

9.6.2 Contidos

9.6.3 Avaliación

9.6.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

9.6.5 Medidas de recuperación

9.6.6 Recursos didácticos

9.7 Curso: 3º de grao profesional

9.7.1 Obxectivos

9.7.2 Contidos

9.7.3 Avaliación

9.7.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

9.7.5 Medidas de recuperación

9.7.6 Recursos didácticos

9.8 Curso: 4º de grao profesional

9.8.1 Obxectivos

9.8.2 Contidos

9.8.3 Avaliación

9.8.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

9.8.5 Medidas de recuperación

9.8.6 Recursos didácticos

9.9 Curso: 5º de grao profesional

9.9.1 Obxectivos

9.9.2 Contidos

9.9.3 Avaliación

9.9.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

9.9.5 Medidas de recuperación

9.9.6 Recursos didácticos

9.10 Curso: 6º de grao profesional

9.10.1 Obxectivos

9.10.2 Contidos

9.10.3 Avaliación

9.10.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

9.10.5 Medidas de recuperación

9.10.6 Recursos didácticos

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

11. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

12. ANEXOS

12.1 Probas de acceso a 1º de grao profesional

12.2 Probas de acceso a outros cursos

12.3 Premios Fin de Grao

12.3.1 Contidos da proba

12.3.2 Criterios de avaliación

12.3.3 Criterios de cualificación

12.4 Folla de calibración para audicións e/ou probas instrumentais

12.5 Faltas de asistencia

1. Introducción

A presente Programación Didáctica de Percusión está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo dos catro cursos do grao elemental e dos seis de que consta o grao profesional, e foi realizada polo profesor do departamento de percusión de acordo co currículo oficial vixente para a materia e co proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materiais e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantizando que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1 Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

➤ **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.

➤ **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.

➤ **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.

➤ **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.

➤ **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.

➤ **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.

➤ **CIRCULAR 21/2008** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se regula a avaliación e cualificación dos alumnos e das alumnas que cursan as ensinanzas elementais de música e danza dispostas nos decretos 196/2007, do 20 de setembro e 198/2007, do 27 de setembro, polos que se establece a ordenación das ensinanzas de grao elemental de danza e de música, respectivamente.

➤ **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei

orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.

➤ **DECRETO 198/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música. DOG do 25 de outubro de 2007.

➤ **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.

➤ **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

Características do centro

O centro de música moderna C.D.M. De Ponteareas (Pontevedra), foi creado no ano 1997, na rúa redondela nº13 de Ponteareas. Na actualidade, o centro está ubicado na rúa Gavilán nº2 con unhas instalacións que cumpren coa normativa requirida pola Xunta de Galicia para poder ser un centro autorizado.

O longo destes anos en C.D.M. Moitos alumnos/as prepararon satisfactoriamente as probas de acceso tanto en música como en danza, conseguindo acceder a o ámbito superior.

Tamen a maiores, o centro ten un rico calendario de actuacións para complementar a formación do alumnado, tanto no propio centro como en concertos e festivais en diferentes espazos.

O centro ten unha capacidade para acoller uns 180 alumnos de Música e 80 de danza.

Características do Alumnado

Os alumnos proceden de toda Galicia, e as principais motivacións para estudar neste centro son:

- A calidade de ensinanza.
- A preparación das probas de acceso a ensináncias superiores.
- O disfrute de aprender a tocar un instrumento, disfrutando nas distintas agrupacións que propón o propio centro.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o nivel que se atopan, moitos deles queren adicarse a interpretación e a docencia.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo.

Como gran problema sobresaí a falta de tempo, especialmente nos últimos anos debido a gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obligatoria. É de destacar que as preferencias do alumnado no seu tempo de lecer, sigan sendo relacionadas coa música, debido a importancia que dan a asistencia a concertos ou á escoita da mesma na casa.

2. OBXECTIVOS XERAIS DAS ENSINANZAS MUSICAIS

2.2 Grao profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores. Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- a) Habituar a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
  - b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
  - c) Analizar e valorar a calidade da música.
  - d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
  - e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
  - f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
  - g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
  - h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- j) Desenvolgar capacidades técnicas utilizando distintos recursos corporais.
- k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, aprofundando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.
- l) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Percusión

4.2.2 Contidos do grao profesional

- a) Desenvolvemento de toda a gama de modos de ataque.
- b) Ritmos compostos e grupos irregulares.
- c) Caixa (redobres, paradiddles, etc.).
- d) Desenvolvemento da capacidade de obter simultaneamente sons de distinta intensidade entre ambas as mans, tratando de alcanzar unha diferenciación dinámica xa se trate da relación melodíacompañamento ou de presentacións contrapuntísticas de maior complexidade.
- e) Práctica da lectura á vista.
- f) Traballo de conxunto.
- g) Iniciación á interpretación da música moderna e ao coñecemento das súas grafías e efectos.
- h) Estudo da literatura orquestral e sós.
- i) Fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos.
- j) Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- K) Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as características das súas diferentes versións.

4.2.3 Criterios de avaliación para o grao profesional

1. Utilizar o esforzo muscular, a respiración e relaxación adecuados ás exixencias da execución instrumental.

Con este criterio preténdese avaliar o dominio da coordinación motriz e o equilibrio entre os indispensables esforzos musculares que require a execución instrumental e o grao de relaxación necesaria para evitar tensións que conduzan a unha perda de control na execución.

2. Demostrar o dominio na execución de estudos e obras sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.

Este criterio avalía a capacidade de relacionar os coñecementos técnicos e teóricos necesarios para alcanzar unha interpretación adecuada.

3. Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.

Mediante este criterio preténdese avaliar o coñecemento das características e do funcionamento mecánico do instrumento e a utilización das súas posibilidades.

14

4. Demostrar capacidade para abordar individualmente o estudo das obras de repertorio. Con este criterio preténdese avaliar a autonomía do alumnado e a súa competencia para emprender o estudo individualizado e a resolución dos problemas que se lle susciten no estudo.

5. Demostrar solvencia na lectura á primeira vista e capacidade progresiva na improvisación sobre o instrumento.

Este criterio avalía a competencia progresiva que adquire o alumnado na lectura á primeira vista así como a súa desenvoltura para abordar a improvisación no instrumento aplicando os coñecementos adquiridos.

6. Interpretar obras das distintas épocas e estilos como solista e en grupo.

Trátase de avaliar o coñecemento que o alumnado posúe do repertorio do seu instrumento e das súas obras máis representativas, así como o grao de sensibilidade e

imaxinación para aplicar os criterios estéticos correspondentes.

7. Interpretar de memoria obras do repertorio solista de acordo cos criterios do estilo correspondente.

Mediante este criterio valórase o dominio e a comprensión que o alumnado posúe das obras, así como a capacidade de concentración sobre o resultado sonoro delas.

8. Demostrar a autonomía necesaria para abordar a interpretación dentro das marxes de flexibilidade que permita o texto musical.

Este criterio avalía o concepto persoal estilístico e a liberdade de interpretación dentro do respecto ao texto.

9. Mostrar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.

Con este criterio quérese comprobar o desenvolvemento que o alumnado alcanzou en canto aos hábitos de estudo e á capacidade de autocrítica.

10. Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel demostrando capacidade comunicativa e calidade artística.

Mediante este criterio preténdese avaliar a capacidade de autocontrol e grao de madureza da súa personalidade artística.

15

5. Metodoloxía

Pola propia natureza da ensinanza da Percusión e a batería, ao ter unha maior carga de traballo individual, as técnicas de ensinanza serán individuais e activas, e o método a empregar será a autoaprendizaxe guiada, onde o profesor en cada clase orientará e motivará ao alumnado para a busca, procesamento e aplicación da información necesaria, así como a aprendizaxe por proxectos, xa que estes coñecementos que adquirirá poranse en práctica nas metas ou proxectos establecidos, que irán desde a preparación de obras e estudos hasta un programa de concerto.

Para dar reposta a todo o anterior, e de xeito xeral, as estratexias metodolóxicas adaptaranse á madurez do alumnado e aos factores contextuais da clase, como son o tempo dispoñible e os espazos e recursos cos que se conte, dando lugar a unha maior concreción desta programación segundo as necesidades que o profesorado detecte en cada caso.

5.1 Principios metodolóxicos

Os principios que rixen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** O carácter instrumental da especialidade de percusión require da práctica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndolas vai implícito na nosa ensinanza.
- **Autonomía:** Cada alumno/a será orientado nas súas clases individuais e nos ensaios colectivos, ensinándolle a traballar de forma independente e a tomar decisións por si mesmo.
- **Creatividade:** Ao tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir que os nosos alumnos non repitan soamente o que decimos e pedimos.
- **Individualización:** A nosa ensinanza da materia é individual a maior parte do tempo, algo que nos facilita que en cada clase se teña en conta a dimensión persoal e afectivo social de cada alumno ou alumna.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** tendo en conta as características dos alumnos/as adecuaremos a temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** Nos casos en que as actividades da nosa ensinanza requiran de traballo en equipo fomentárase en todo momento un clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.

- **Significación:** Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que será útil noutras situacións, que terá aplicación reais.
- **Interdisciplinarietà:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación.

16

5.2 Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo alumno realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que isto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.
- b) Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

17

6. Atención á diversidade

Faise necesario considerar a atención ao ANEE (alumnado con necesidades educativas específicas), que inclúe extranxeiros, superdotados e os que posúen necesidades educativas especiais, sexa por sufrir unha discapacidade física ou psíquica (sobre todo nas ensinanzas de réxime xeral).

6.1 Alumnado estranxeiro

Os dous problemas mais destacados do tratamento do alumnado estranxeiro veñen dados pola comprensión do idioma e polas tradicións propias da súa cultura. En ocasións, o rexeitamentode este tipo de alumnado a certas actividades ven dado polas costumes da súa cultura (ou pola diferenza cos plans de estudo, nalgúns zonas exclusivamente ligadas á práctica instrumental). O principio de integración pasa por coidar as actividades formuladas, intentando aproveitar os seus coñecementos sobre determinados aspectos do currículo (por exemplo os referidos a determinados elementos do ritmo, escalas ou sonoridades concretas, compositores do seu país...). No que se refire á comprensión do idioma, e dado o carácter procedimental deste tipo de ensinanzas, non supón un gran obstáculo. En todos os casos procurábase que o alumnado inmigrante participe cos seus compañeiros e compañeiras nas actividades propostas, de forma que a súa integración véxase favorecida.

6.2 Superdotación intelectual

Defínese ao individuo superdotado como aquel que posúe aptitudes excepcionais e polo tanto, capaz de obter un rendemento superior á media. O Real Decreto 943/2003, polo que se regulan as condicións para flexibilizar a duración dos diversos niveis e etapas do

sistema educativo para os alumnos superdotados intelectualmente, trata no seu artigo 9 os criterios xerais para flexibilizar a duración dos diversos graos, ciclos e niveis para os alumnos superdotados intelectualmente, nas ensinanzas de réxime especial. Dita flexibilización consistirá na súa incorporación a un curso superior ao que lle corresponda pola súa idade, sempre que a redución destes períodos non supere a metade do tempo establecido con carácter xeral. Non obstante, e ante casos excepcionais, as Administracións educativas poderán adoptar medidas de flexibilización sen tal limitación; naturalmente, esta flexibilización incorporará medidas e programas de atención específica para dito alumno.

Hai que distinguir entre a superdotación intelectual e o talento. Un suxeito ten talento cando demostra aptitudes excepcionais para unha faceta artística ou cognoscitiva. Polo tanto, xunto ás necesidades educativas dos superdotados, debemos engadir as de aqueles individuos do grupo que teñan talento musical, no sentido de aceleración descrito no R.D 943/2003, ou ben elaborando actividades de ampliación (é dicir, de maior dificultade que as previstas para o seu curso), de xeito que poda render segundo as súas propias capacidades.

18

6.3 Alumnado con necesidades educativas especiais

A atención á diversidade chega ao seu máximo exponente ao tratar ao alumnado con necesidades educativas especiais. Este tipo de discentes son persoas que presentan algún tipo de discapacidade, polo que poden precisar unha adaptación dos recursos materiais, ou unha adecuación dos elementos do currículo (reformulación dos obxectivos, coa conseguinte adaptación dos contidos e dos criterios de avaliación).

É evidente que a aptitude do individuo non está en relación coa discapacidade que sufra, xa que como facultade humana, a música provoca na persoa unha resposta gratificante, debida á sensibilidade. Pero ademais, no alumnado discapacitado, a música pode ter outros importantes significados, xa que pode paliar esa discapacidade, axudando no proceso de integración, comunicación, estimulación, ou sobre a maneira de asumir o seu problema.

Dadas as características de estas ensinanzas, non se considera na P.D. a existencia de alumnado con discapacidade intelectual, aínda que si con discapacidade física, pero si se dera ese caso tomaríanse as medidas oportunas para solventar ou adaptarse a ese problema, dependendo da discapacidade intelectual.

19

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes asignaturas que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1 Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto tono muscular. Ademais, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música

non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertencen.

- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto productivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademais de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarámosa ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respecto aos demais. Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, ao material da aula, ao profesor, etc.

7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complementa cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente. Desde a materia de Percusión este uso das TIC's encamiñárase principalmente a dous aspectos, para o traballo das pezas e para o disfrute a través da música.

20

Para o estudo persoal das diferentes pezas aconsellarase contar co apoio de diferentes recursos tecnolóxicos, dende diferentes aplicacións ou portais web para a busca de versións do que se está a estudar (YouTube, Spotify, Vimeo).

Do mesmo xeito fomentárase a procura e análise de diferentes versións das pezas traballadas, así como o interese polo coñecemento de novas pezas de diferentes estilos musicais, busca de información relacionada co que están a estudar e disfrute a través dunha escoita activa, tanto de forma online como presencial en concertos en directo. Fomentárase tamén o interese na procura de datos históricos non só das obras a traballar senón tamén acerca da evolución e uso dos diferentes instrumentos de percusión ao longo da historia e a lectura de artigos en páxinas web especializadas (Percussive notes, PAS, Vic Firth...).

Por outra banda non debemos esquecer que é parte do noso traballo tamén o aconsellar aos pais e alumnado na compra de instrumentos, baquetas, parches, etc., algo para o que hoxe en día se fai imprescindible internet e a consulta en diferentes páxinas web de tendas especializadas que lles serán recomendadas desde o departamento de percusión.

21

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

O departamento de percusión dentro da dispoñibilidade do centro, organizará diferentes actividades co fin de complementar a aprendizaxe da materia mediante a participación activa de todo o alumnado.

Ditas actividades consistirán en recitais, concertos e diferentes actividades relacionadas coa música.

8.1 Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras que se desexen organizar, unha vez aprobados no seo do departamento correspondente trasladaranse ao Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou

complementarias do centro.

8.2 Audicións

As audicións serán públicas e se organizarán dentro do departamento de percusión intentando que participe o maior número de alumnos posíbeis, contando con un servizo de profesores acompañantes ou banda de profesores, para acompañar a os alumnos/as nas audicións e concertos.

22

9. Secuenciación por cursos

A continuación desenvólvese a programación didáctica de Percusión dos graos elemental e profesional por cursos.

Ademas de dominar a linguaxe da música moderna, utilizando un vocabulario correcto dentro de un contexto improvisado.

Grao Profesional

A tarefa dun futuro intérprete consiste primeiramente en aprender a ler correctamente a partitura para penetrar, a través da lectura, no sentido do escrito e poder apreciar o seu valor estético para que a execución posterior dese texto musical adquira a súa plena dimensión de mensaxe expresivamente significativa para poder transmitir de xeito convincente a emoción de orde estética que esperta no espírito do intérprete.

Para acadar estes obxectivos, o instrumentista debe chegar a desenvolver as capacidades específicas que lle permitan alcanzar o máximo dominio das posibilidades que lle brinda o instrumento. Ao desenvolvemento desa habilidade, á plena posesión desa destreza no manexo do instrumento é ao que chamamos técnica.

O pleno dominio dos problemas de execución que suscita o repertorio do instrumento é, desde logo, unha tarefa prioritaria para o intérprete, tarefa que, ademais, absorbe un tempo considerable dentro do total de horas dedicadas á súa formación musical global.

De todas as maneiras, terase moi en conta que o traballo técnico, representado por esas horas dedicadas á práctica intensiva do instrumento, debe estar sempre unido na mente do intérprete á realidade musical á cal se trata de dar canle, para evitar dese xeito o perigo de que as interpretacións queden reducidas a unha mera exercitación ximnástica.

A formación e o desenvolvemento da sensibilidade musical constitúen un proceso continuo, alimentado basicamente polo coñecemento cada vez máis amplo e profundo da literatura musical en xeral e a do instrumento en particular. A ese desenvolvemento da sensibilidade contribúen tamén naturalmente os estudos doutras disciplinas teórico-prácticas, así como os coñecementos de orde histórica que lle permitirán ao instrumentista situarse na perspectiva adecuada para que as súas interpretacións sexan estilisticamente correctas e para unha comprensión plena da música como unha linguaxe, como medio de comunicación.

Todo iso lévanos a considerar a formación do instrumentista como unha fronte interdisciplinar de considerable amplitude que supón un longo proceso formativo no cal xogan un importantísimo papel, por unha banda, o cultivo temperán das facultades puramente físicas e psicomotrices e, por outra, a progresiva maduración persoal, emocional e cultural do futuro intérprete que vai a ter lugar ao longo deste grao profesional. É por todo isto que a finalidade das ensinanzas profesionais de música consiste en proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, e consta de catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

O ensino da música no grao profesional, e da percusión en particular, organízase en seis cursos que a continuación procederemos a describir.

9.5 Curso: 1º de grao profesional

9.5.1 Obxectivos

a) Adquirir os coñecementos necesarios do instrumento que permitan o seu manexo de forma axeitada.

49

b) Desenvolver e adquirir a técnica específica do instrumento, a través de diferentes exercicios e estudos, de xeito que lle posibilate a interpretación correcta do repertorio programado para o seu nivel.

c) Acadar unha interpretación artística de calidade a través da aplicación dos coñecementos adquiridos, tanto nas clases coma no resto de materias que compoñen o currículo ou a través de procuras noutros medios.

- d) Desenvolver hábitos correctos e eficaces de estudo e autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa montaxe das obras.
- e) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria, capacidade comunicativa e coidado da posta en escea á hora de interpretar o traballado en clase.
- f) Ser quen de ler a primeira vista con corrección pezas ou fragmentos de pezas dun nivel axeitado ao curso.
- g) Memorizar pezas do repertorio programado para o curso e traballar en xerar hábitos para o desenvolvemento desta capacidade.
- h) Respetar e valorar as opinións do profesorado e compañeiros como medio para enriquecer a propia práctica musical.

9.5.2 Contidos

O punto de partida no tratamento dos contidos desta programación parte da globalización, de xeito que estes aparezan continuamente entrelazados.

Debido á natureza da ensinanza para a que está elaborada esta programación, os contidos serán maiormente de tipo procedimental e actitudinal, e diferenciaranse polo seu nivel de dificultade, progresivo en cada curso académico.

Estes contidos foron seleccionados de entre os incluídos no decreto atendendo aos seguintes principios e criterios:

- Presentación lóxica.
- Posibilidade de relación cos coñecementos previos dos alumnos/as.
- Adecuación dos novos contidos ós coñecementos previos dos alumnos/as.
- Continuidade e progresión: a ensinanza dos contidos fundamentais desta materia debe ter continuidade ó longo dos diferentes cursos, de maneira que os alumnos poidan relacionar e progresar adecuadamente, reemprendendo cada proceso novo alí onde quedou anteriormente.
- Interrelación: procurouse unha forte interrelación entre os diferentes contidos presentados, de maneira que se favorecera a aprendizaxe significativa.

Por tanto, os contidos esenciais dentro do proceso de ensinanza-aprendizaxe estarán presentes desde o inicio dos estudos, realizándose o desenvolvemento deste proceso non tanto pola adquisición de novos elementos, senón pola profundización permanente que se faga neles. Deste xeito, o grao de dificultade interpretativa virá determinando polas obras e estudos que en cada curso o profesor de percusión seleccione.

Os contidos para este curso serán os seguintes:

➤ Contidos xerais

- a) Coidado e mantemento do material de percusión.
- b) Os distintos tipos de baquetas e agarres.
- d) Principios e normas para a elección e combinación das mans (baquetacións).
- c) Posición corporal diante do instrumento e desprazamentos.
- d) Técnicas de relaxación, estiramientos e control postural, así como toma de conciencia da súa importancia.
- e) Estudo e interpretación dun programa de obras axeitado ao nivel para o desenvolvemento técnico e interpretativo do alumnado.
- f) Técnicas de estudo acordes ao instrumento.
- g) Lectura a primeira vista de pezas axeitadas ao nivel.
- h) Práctica de improvisación libre experimentando con tímbrica, dinámica, tempo, etc. e/ou dirixida baseada en esquemas rítmicos ou patróns sinxelos.
- i) Uso eficaz do metrónomo durante o estudo.
- j) Entrenamento permanente e progresivo da memoria.
- k) Importancia da concentración e da escoita crítica como intérprete e como ouvinte.
- l) Interpretación en público como solista dunha selección do repertorio traballado.
- m) Respeto e tolerancia hacia o profesorado, compañeiros e á propia creación artística.

➤ Caixa

- a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos, redobre orquestral.
- b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación e velocidade.
- c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.

➤ Batería

- a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos aplicados a Batería
- b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación e velocidade aplicados a Batería.
- c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.

- Caixa: 1 estudo orquestral, 1 estudo rudimental e un estudo R. Simple por trimestre.
- Batería: 3 temas de dificultade do curso por ano, un por trimestre.

9.5.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

Serán realizados tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** Desta avaliación parte o noso proceso de ensinanza – aprendizaxe. Servirá para detectar as necesidades e capacidades do alumnado do grupo e así poder planificar o noso traballo de intervención educativa.
- **Avaliación continua:** A través dela o profesor valora de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia e suporá o **65%** da nota. En caso de superar o número de faltas de asistencia permitidas o/a alumno/a perderá o dereito a esta avaliación.
- **Avaliación puntual:** Levarase a cabo nas audicións e concertos do alumnado onde o profesor valorará a cantidade e calidade do traballo presentado así como a actitude e comportamento nestes eventos tanto como intérprete como coma ouvinte. Suporá o **35%** da nota.

9.5.3.1 Criterios de avaliación

1. Coñecer o instrumento e as súas posibilidades sonoras, así como as baquetas a usar en cada un deles e mostrar respecto e coidado dos mesmos.
2. Empregar con corrección os agarres dos diferentes tipos de baquetas e realizar os movementos de golpeo dos instrumentos de forma axeitada para obter un son de calidade.
3. Demostrar día a día na clase o progreso da capacidade de planificación e traballo autónomo na casa a través da preparación e interpretación do repertorio e exercicios programados para o curso.

52

4. Adoptar unha axeitada posición no instrumento e realizar os movementos necesarios

de forma relaxada e correcta.

5. Demostrar a capacidade de memorización correcta de pezas do repertorio programado.

6. Interpretar con fluidez e corrección técnica e estilística, tanto en público como en clase, todo o repertorio programado para o curso en cada instrumento valorando sempre a calidade sonora

7. Interpretar en público, como solista, obras do repertorio demostrando calidade artística e capacidade comunicativa, así como autocontrol e coidado da posta en escea.

8. Ler a primeira vista pezas ou fragmentos de pezas axeitados ao nivel, con corrección, fluidez e comprensión, desenrolando o vocabulario da música moderna.

9. Mostrar unha actitude positiva e receptiva en clase tanto ante o profesorado como ante os demais compañeiros.

9.5.3.2 Mínimos esixibles

1. Interpretar todo o repertorio programado con corrección técnica e estilística, sen parar e ao tempo indicado.

2. Improvisar dentro do nivel ,con un vocabulario correcto e adecuado o estilo dentro da música moderna.

3. Coñecer os diferentes agarres e as zonas de golpeo dos instrumentos para obter un son de calidade.

4. Desenvolver hábitos correctos e eficaces para o estudo das partituras.

5. Colocarse de forma correcta ante o instrumento e realizar os desplazamentos necesarios de forma relaxada.

9.5.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Os procedementos a través dos que se levará a cabo a avaliación serán os seguintes:

- **Observación sistemática:** Será realizada diariamente nas clases, así coma de forma puntual o día do concerto.

Este procedemento infórmanos sobre as posibles motivacións, intereses, actitudes, gustos, progresos, e dificultades dos alumnos, xunto coas estratexias que utilizan no seu proceso educativo.

- **Revisión de tarefas:** Constitúe un instrumento moi válido para observar como se producen as aprendizaxes e as estratexias que utilizan os alumnos a través do seu traballo persoal nas partes encomendadas para o seu estudo, e ao mesmo tempo para que o profesor poida ver as lagoas ou deficiencias da metodoloxía ou actividades realizadas ata o momento.

En canto ás ferramentas para recollida de datos durante o seguimento ao alumnado empregaranse o diario de clase e follas de rexistro.

Aspectos a avaliar na interpretación

Porcentaxe

Técnica básica do instrumento (articulacións, dixitacións, redobres, uso do pedal, velocidade, etc.) 20%

Posición corporal e respiración (coordinación, postura, relaxación, respiración, agarres e pinzados correctos, etc.) 10%

Calidade do son e/ou afinación (cor, timbre, ataques, etc.) 20%

Corrección e adecuación co escrito na partitura (ritmo, notas, dinámica, tempos e equivalencias, etc.) 20%

53

Interpretación acorde ao estilo (entendemento da partitura, intención, expresión, carácter, fluidez, etc.) 20%

Posta en escea/Actitude no escenario (intención, convicción, control dos nervios, adecuación da indumentaria, protocolo de escea, etc.) 10%

9.5.3.4 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

- **Traballo diario persoal e hábitos de estudo:** Valorarase a evolución persoal, o establecemento e cumprimento de obxectivos de estudo fixados, xestión do tempo, equilibrio de estudo entre as diferentes pezas ou obras, audición de diferentes versións do que se está a traballar, etc. Este aspecto suporá o **50% da nota do trimestre**.
- **Interpretación do repertorio programado:** Valorarase a técnica, calidade do son, adecuación ao escrito na partitura, interpretación acorde ao estilo, etc. Este aspecto suporá o **35% da nota do trimestre** e levarase a cabo na aula e/ou en público.
- **Actitude na clase:** Valorarase o comportamento, interese, asistencia continuada, puntualidade, coidado do material, etc. Este aspecto suporá o **10% da nota do trimestre**.
- **Cultura musical xeral e da propia especialidade:** Valorarase o coñecemento de todo o relacionado co instrumento, a súa historia, o uso de vocabulario específico, intérpretes representativos, contexto histórico das obras, asistencia a concertos e cursiños, etc. Este aspecto suporá o **5% da nota do trimestre**.

As notas expresaránse en números enteiros de 1 a 10, sendo o 5 a calificación necesaria para superar o trimestre e/ou o curso. En caso de necesidade de redondeo para as nota con decimais superiores ao medio punto ($> 0,5$) tomarase o como nota final o número enteiro superior.

9.5.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

É competencia do Consello Escolar de cada centro autorizar con carácter excepcional a ampliación de matrícula ao curso seguinte ao alumnado que logo da orientación do profesorado así o solicite, conforme a criterios obxectivos e á súa adecuada madureza e capacidade de aprendizaxe para o curso ao que aspire a acceder.

O departamento de percusión e Batería do C.D.M. de Ponteareas establece que é requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula que o alumno ou alumna realice e supere unha proba instrumental que lle permita demostrar a consecución de todos os obxectivos reflexados na programación do curso que quere superar.

Os criterios de avaliación que se aplicarán serán os propios do curso que quere superar e os criterios de cualificación virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas ou obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.5.3.3.

9.5.5 Medidas de recuperación

As medidas de recuperación que a continuación describiremos serán postas en práctica no caso de que o alumno ou alumna non acade os obxectivos, ben por non completar as

54

pezas ou obras programadas polo profesor tutor para o curso, ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia.

9.5.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de perda de avaliación continua (consultar o apartado 12.4 do ANEXO referente ás faltas de asistencia), o alumno ou alumna terá dereito á realización dunha proba na que deberá de presentar obras do programa do curso e que dará como resultado a nota da súa avaliación final de xuño.

Nesta proba o alumno ou alumna interpretará as pezas escollidas polo tutor ou titora de entre as da programación de dito curso, e entre as que figurará unha de cada instrumento. Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.5.3.3.

9.5.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Aquel alumnado que non supere a avaliación de maio poderá recuperar no mes de xuño. A proba a realizar consistirá na presentación por parte do alumno da totalidade das pezas programadas para o curso que lle faltaron por completar, as cales virán relacionadas no informe de materia non superada redactado polo tutor ou titora.

Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación,

estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.5.3.3.

9.5.6 Recursos didácticos

A continuación enumeramos un material bibliográfico orientativo de referencia que reúne as condicións axeitadas para a adquisición dos contidos deste curso a través do seu estudo. O profesor será o encargado de seleccionar aqueles recursos que mellor se adapten ao alumnado atendendo aos criterios pedagóxicos que estime máis oportunos.

➤ Caixa

Métodos

Método de Percusión Vol.5 (M. Jansen)

Musical Studies for the Intermediate Snare Drummer (G. Whaley)

Rudimental Primer for the Snare Drummer (Peters)

Snare Drum Rudiments (B. Rich)

Estudos/Obras

Intermediate Studies for the Snare Drum (Peters)

Snare Drum Method Vol II (Vic Firth)

Intermediate Contest Solos (K. Reichelt)

28 Miniaturas (M. Jorand)

Graded Music for Snare Drum (Hathway & Wright) Grade 3-4

➤ Batería

Métodos

Ejercicios para la batería (Elias Gil)

New Breed (Gary Chester)

The language of Drumming (Benny Greb)

Estudos/Obras (Orientativo)

Rockschool Drums Grao 3 / Grao 4

Drums Training Session, Rock and Hard (Marc Abbatte, Eric Thievon)

9.6 Curso: 2º de grao profesional

9.6.1 Obxectivos

- a) Adquirir os coñecementos necesarios do instrumento que permitan o seu manexo de forma axeitada, a súa conservación en bo estado e, de ser preciso,
- b) Desenvolver e adquirir a técnica específica do instrumento, a través de diferentes exercicios e estudos, de xeito que lle posibilite a interpretación correcta do repertorio programado para o seu nivel.
- c) Acadar unha interpretación artística de calidade a través da aplicación dos coñecementos adquiridos, tanto nas clases coma no resto de materias que compoñen o currículo ou a través de procuras noutros medios.
- d) Desenvolver hábitos correctos e eficaces de estudo e autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa montaxe das obras.
- e) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e a improvisación, capacidade comunicativa e coidado da posta en escea á hora de interpretar o traballado en clase.
- f) Ser quen de ler a primeira vista con corrección pezas ou fragmentos de pezas dun nivel axeitado ao curso.
- g) Memorizar pezas do repertorio programado para o curso e traballar en xerar hábitos para o desenvolvemento desta capacidade.
- h) Respetar e valorar as opinións do profesorado e compañeiros como medio para enriquecer a propia práctica musical.

9.6.2 Contidos

O punto de partida no tratamento dos contidos desta programación parte da globalización, de xeito que estes aparezan continuamente entrelazados.

Debido á natureza da ensinanza para a que está elaborada esta programación, os contidos serán maiormente de tipo procedimental e actitudinal, e diferenciaranse polo seu nivel de dificultade, progresivo en cada curso académico.

Estes contidos foron seleccionados de entre os incluídos no decreto atendendo aos seguintes principios e criterios:

- Presentación lóxica.
- Posibilidade de relación cos coñecementos previos dos alumnos/as.
- Adecuación dos novos contidos ós coñecementos previos dos alumnos/as.
- Continuidade e progresión: a ensinanza dos contidos fundamentais desta materia debe ter continuidade ó longo dos diferentes cursos, de maneira que os alumnos poidan relacionar e progresar adecuadamente, reemprendendo cada proceso novo alí onde quedou anteriormente.

- Interrelación: procurouse unha forte interrelación entre os diferentes contidos presentados, de maneira que se favorecera a aprendizaxe significativa.

Por tanto, os contidos esenciais dentro do proceso de ensinanza-aprendizaxe estarán presentes desde o inicio dos estudos, realizándose o desenvolvemento deste proceso non tanto pola adquisición de novos elementos, senón pola profundización permanente que se faga neles. Deste xeito, o grao de dificultade interpretativa virá determinando polas obras e estudos que en cada curso o profesor ou profesora de percusión seleccionen.

Os contidos para este curso serán os seguintes:

57

➤ Contidos xerais

- a) Características do e o xeito de xerar son de calidade neles.
- b) Coidado e mantemento do material
- c) Os distintos tipos de baquetas e agarres.
- d) Principios e normas para a elección e combinación das mans (baquetacións).
- e) Posición corporal diante do instrumento e desprazamentos.
- f) Técnicas de relaxación, estiramentos e control postural, así como toma de conciencia da súa importancia.
- g) Estudo e interpretación dun programa de obras axeitado ao nivel para o desenvolvemento técnico e interpretativo do alumnado.
- h) Entrenamiento permanente para improvisar cun vocabulario coherente do nivel.
- i) Lectura a primeira vista de pezas axeitadas ao nivel.
- j) Uso eficaz do metrónomo durante o estudo.
- k) Improvisación cun vocabulario acorde a o nivel.
- l) Importancia da concentración e da escoita crítica como intérprete e como ouvinte.
- m) Interpretación en público como solista dunha selección do repertorio traballado.
- n) Respeto e tolerancia hacia o profesorado, compañeiros e á propia creación artística.

➤ Caixa

- a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos, redobre orquestral.
- b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación e velocidade.
  - c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.

➤ Batería

- a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos aplicados a Batería
- b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación e velocidade aplicados a Batería.
- c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.

- Caixa: 3 estudos: orquestrais, rudimental e redobre simple por curso.
- Bateria: 3 temas de dificultade do curso por ano, un por trimestre.

9.6.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

Serán realizados tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** Desta avaliación parte o noso proceso de ensinanza – aprendizaxe. Servirá para detectar as necesidades e capacidades do alumnado do grupo e así poder planificar o noso traballo de intervención educativa.
- **Avaliación continua:** A través dela o profesor valora de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia e suporá o **65%** da nota. En caso de superar o número de faltas de asistencia permitidas o/a alumno/a perderá o dereito a esta avaliación.
- **Avaliación puntual:** Levarase a cabo nas audicións e concertos do alumnado onde o profesor valorará a cantidade e calidade do traballo presentado así como a actitude e comportamento nestes eventos tanto como intérprete como coma ouvinte. Suporá o **35%** da nota.

9.6.3.1 Criterios de avaliación

1. Coñecer o instrumento, así como as baquetas a usar en cada un deles e mostrar respecto e coidado dos mesmos.

59

2. Demostrar a capacidade de improvisar utilizando un vocabulario axeitado o estilo e o nivel.

3. Demostrar día a día na clase o progreso da capacidade de planificación e traballo autónomo na casa a través da preparación e interpretación do repertorio e exercicios programados para o curso.

4. Adoptar unha axeitada posición no instrumento e realizar os movementos necesarios de forma relaxada e correcta.

5. Demostrar a capacidade de memorización correcta de pezas do repertorio programado.

6. Interpretar con fluidez e corrección técnica e estilística, tanto en público como en clase, todo o repertorio programado para o curso en cada instrumento valorando sempre a calidade sonora.

7. Interpretar en público, como solista, obras do repertorio demostrando calidade artística e capacidade comunicativa, así como autocontrol e coidado da posta en escea.

8. Ler a primeira vista pezas ou fragmentos de pezas axeitados ao nivel, con corrección, fluidez e comprensión.

9.6.3.2 Mínimos esixibles

1. Interpretar todo o repertorio programado con corrección técnica e estilística, sen parar e ao tempo indicado.

2. Improvisar cun vocabulario axeitado ao nivel.

3. Coñecer os diferentes agarres e as zonas de golpeo dos instrumentos para obter un son de calidade.

4. Desenvolver hábitos correctos e eficaces para o estudo das partituras.

5. Colocarse de forma correcta ante o instrumento e realizar os desplazamentos necesarios de forma relaxada.

6. Actuar en público con autocontrol e coidado da posta en escea.

9.6.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Os procedementos a través dos que se levará a cabo a avaliación serán os seguintes:

- **Observación sistemática:** Será realizada diariamente nas clases, así coma de forma puntual o día do concerto.

Este procedemento infórmanos sobre as posibles motivacións, intereses, actitudes, gustos, progresos, e dificultades dos alumnos, xunto coas estratexias que utilizan no seu proceso educativo.

- **Revisión de tarefas:** Constitúe un instrumento moi válido para observar como se producen as aprendizaxes e as estratexias que utilizan os alumnos a través do seu traballo persoal nas partes encomendadas para o seu estudo, e ao mesmo tempo para que o profesor poida ver as lagoas ou deficiencias da metodoloxía ou actividades realizadas ata o momento.

En canto ás ferramentas para recollida de datos durante o seguimento ao alumnado empregaranse o diario de clase e follas de rexistro.

Como medida de homoxeneización dentro do departamento de percusión, á hora de avaliar a interpretación das obras e estudos por parte do alumnado tanto en audicións como en probas puntuais de recuperación usarase a seguinte ficha de aspectos a valorar na que se indica a súa porcentaxe sobre a nota final:

60

Aspectos a avaliar na interpretación

Porcentaxe

Técnica básica do instrumento (articulacións, dixitacións, redobres, uso do pedal, velocidade, etc.)

20%

Posición corporal e respiración (coordinación, postura, relaxación, respiración, agarres e pinzados correctos, etc.)

10%

Calidade do son e/ou afinación (cor, timbre, ataques, etc.)

20%

Corrección e adecuación co escrito na partitura (ritmo, notas, dinámica, tempos e equivalencias, etc.)

20%

Interpretación acorde ao estilo (entendemento da partitura, intención, expresión, carácter, fluidez, etc.)

20%

Posta en escea/Actitude no escenario (intención, convicción, control dos nervios, adecuación da indumentaria, protocolo de escea, etc.)

10%

9.6.3.4 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

- **Traballo diario persoal e hábitos de estudo:** Valorarase a evolución persoal, o establecemento e cumprimento de obxectivos de estudo fixados, xestión do tempo, equilibrio de estudo entre as diferentes pezas ou obras, audición de diferentes versións do que se está a traballar, etc. Este aspecto suporá o **50% da nota do trimestre**.

- **Interpretación do repertorio programado:** Valorarase a técnica, calidade do son, adecuación ao escrito na partitura, interpretación acorde ao estilo, etc. Este aspecto suporá o **35% da nota do trimestre** e levarase a cabo na aula e/ou en público.

- **Actitude na clase:** Valorarase o comportamento, interese, asistencia continuada, puntualidade, coidado do material, etc. Este aspecto suporá o **10% da nota do trimestre**.

- **Cultura musical xeral e da propia especialidade:** Valorarase o coñecemento dos

nomes dos instrumentos, a súa historia, o uso de vocabulario específico, intérpretes representativos, contexto histórico das obras, asistencia a concertos e cursiños, etc. Este aspecto suporá o **5% da nota do trimestre**.

As notas expresaránse en números enteiros de 1 a 10, sendo o 5 a calificación necesaria para superar o trimestre e/ou o curso. En caso de necesidade de redondeo para as nota con decimais superiores ao medio punto ($> 0,5$) tomarase o como nota final o número enteiro superior.

9.6.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

É competencia do Consello Escolar de cada centro autorizar con carácter excepcional a ampliación de matrícula ao curso seguinte ao alumnado que logo da orientación do profesorado así o solicite, conforme a criterios obxectivos e á súa adecuada madureza e capacidade de aprendizaxe para o curso ao que aspire a acceder.

O departamento de percusión y batería de C.D.M.de Ponteareas establece que é requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula que o alumno ou alumna

61

realice e supere unha proba instrumental que lle permita demostrar a consecución de todos os obxectivos reflexados na programación do curso que quere superar.

Os criterios de avaliación que se aplicarán serán os propios do curso que quere superar e os criterios de cualificación virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas ou obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.6.3.3.

9.6.5 Medidas de recuperación

As medidas de recuperación que a continuación describiremos serán postas en práctica no caso de que o alumno ou alumna non acade os obxectivos, ben por non completar as pezas ou obras programadas polo profesor titor para o curso, ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia.

9.6.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de perda de avaliación continua (consultar o apartado 12.4 do ANEXO referente ás faltas de asistencia), o alumno ou alumna terá dereito á realización dunha proba na que deberá de presentar a totalidade do programa do curso e que dará como resultado a nota da súa avaliación final de xuño.

Devandita proba, que non durará menos de 30 minutos, poderá ser realizada ante todos os membros do departamento de percusión, contando con voz pero non voto aquel profesor ou profesora que non sexa o seu titor ou titora.

Nesta proba o alumno ou alumna interpretará as pezas escollidas polo titor ou titora de entre as da programación de dito curso, e entre as que figurará como mínimo unha de cada instrumento.

Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.6.3.3.

9.6.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Aquel alumnado que non supere a avaliación de maio terá outra oportunidade para superar o curso no mes de xuño.

A proba a realizar consistirá na presentación por parte do alumno da totalidade das pezas programadas para o curso que lle faltaron por completar, as cales virán relacionadas no informe de materia non superada redactado polo titor ou titora.

A proba durará entre 20 e 30 minutos.

Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.6.3.3.

9.6.6 Recursos didácticos

A continuación enumeramos un material bibliográfico orientativo de referencia que reúne

as condicións axeitadas para a adquisición dos contidos deste curso a través do seu estudo. O profesor será o encargado de seleccionar aqueles recursos que mellor se adapten ao alumnado atendendo aos criterios pedagóxicos que estime máis oportunos.

62

➤ **Caixa**

Métodos

Metodo de Percusión Vol.6 (M. Jansen)

Musical Studies for the Intermediate Snare Drummer (G. Whaley)

Rudimental Primer for the Snare Drummer (Peters)

Snare Drum Rudiments (B. Rich)

Estudos/Obras

Intermediate Studies for the Snare Drum (Peters)

150 Rudimental Solos (C. Wilcoxon)

Massages from Outer Space (J. Sponsel)

Intermediate Contest Solos (K. Reichelt)

Graded Music for Snare Drum (Hathway & Wright) Grade 4-5

➤ **Batería**

Métodos

Ejercicios para la batería (Elias Gil)

New Breed (Gary Chester)

The language of Drumming (Benny Greb)

Estudos/Obras (Orientativo)

150 Rudimental Solos (C. Wilcoxon) Aplicado a Batería.

Rockschool Drums Grao 4 / Grado 5

Drums Training Session, Funk and Jazz Funk (Marc Abbatte, Eric Thievon)

9.7 Curso: 3º de grao profesional

9.7.1 Obxectivos

- a) Adquirir os coñecementos necesarios do instrumento que permitan o seu manexo de forma axeitada, a súa conservación en bo estado e, de ser preciso, a substitución de elementos reemplazables.
- b) Afianzar a técnica específica do instrumento, a través de diferentes exercicios e estudos, de xeito que lle posibilite a interpretación correcta do repertorio programado para o seu nivel.
- c) Acadar unha interpretación artística de calidade a través da aplicación dos coñecementos adquiridos, tanto nas clases coma no resto de materias que compoñen o currículo ou a través de procuras noutros medios.
- d) Consolidar hábitos correctos e eficaces de estudo e autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa montaxe das obras.
- e) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria, capacidade comunicativa e coidado da posta en escea á hora de interpretar o traballado en clase.
- f) Ser quen de ler a primeira vista con corrección pezas ou fragmentos de pezas dun nivel axeitado ao curso en diferentes instrumentos de percusión.
- g) Memorizar pezas do repertorio programado para o curso e traballar en xerar hábitos para o desenvolvemento desta capacidade e improvisar con un vocabulario axeitado.
- h) Respetar e valorar as opinións do profesorado e compañeiros como medio para enriquecer a propia práctica musical.

9.7.2 Contidos

O punto de partida no tratamento dos contidos desta programación parte da globalización, de xeito que estes aparezan continuamente entrelazados.

Debido á natureza da ensinanza para a que está elaborada esta programación, os

contidos serán maiormente de tipo procedimental e actitudinal, e diferenciaranse polo seu nivel de dificultade, progresivo en cada curso académico.

Estes contidos foron seleccionados de entre os incluídos no decreto atendendo aos seguintes principios e criterios:

64

- Presentación lóxica.
- Posibilidade de relación cos coñecementos previos dos alumnos/as.
- Adecuación dos novos contidos ós coñecementos previos dos alumnos/as.
- Continuidade e progresión: a ensinanza dos contidos fundamentais desta materia debe ter continuidade ó longo dos diferentes cursos, de maneira que os alumnos poidan relacionar e progresar adecuadamente, reemprendendo cada proceso novo alí onde quedou anteriormente.

○ Interrelación: procurouse unha forte interrelación entre os diferentes contidos presentados, de maneira que se favorecera a aprendizaxe significativa.

Por tanto, os contidos esenciais dentro do proceso de ensinanza-aprendizaxe estarán presentes desde o inicio dos estudos, realizándose o desenvolvemento deste proceso non tanto pola adquisición de novos elementos, senón pola profundización permanente que se faga neles. Deste xeito, o grao de dificultade interpretativa virá determinando polas obras e estudos que en cada curso o profesor ou profesora de percusión seleccionen.

Os contidos para este curso serán os seguintes:

➤ Contidos xerais

- a) Características da batería e o xeito de xerar son de calidade neles.
- b) Coidado e mantemento do material de percusión.
- c) Os distintos tipos de baquetas e agarres.
- d) Terminoloxía dos instrumentos de percusión noutros idiomas.
- e) Principios e normas para a elección e combinación das mans (baquetacións).
- f) Posición corporal diante do instrumento e desprazamentos.
- g) Técnicas de relaxación, estiramientos e control postural, así como toma de conciencia da súa importancia.
- h) Estudo e interpretación dun programa de obras axeitado ao nivel para o desenvolvemento técnico e interpretativo do alumnado.
- i) Improvisación dentro dun contexto e estilo.
- j) Lectura a primeira vista de pezas axeitadas ao nivel.
- k) Uso eficaz do metrónomo durante o estudo.
- l) Entrenamento permanente e progresivo da memoria.
- m) Importancia da concentración e da escoita crítica como intérprete e como ouvinte.
- n) Interpretación en público como solista dunha selección do repertorio traballado.
- o) Técnicas de autocontrol no escenario.
- p) Respeto e tolerancia hacia o profesorado, compañeiros e á propia creación artística.

➤ Caixa

- a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos, redobre orquestral.
- b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación e velocidade.
- c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.

➤ Batería

- Exercicios técnicos aplicados a batería
- Improvisación
- Auditivo
- Lectura a primeira vista
- Estudio rápido dun tema

9.7.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor en función da

adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información

relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

Serán realizados tres tipos de avaliación:

66

- **Avaliación inicial:** Desta avaliación parte o noso proceso de ensinanza – aprendizaxe. Servirá para detectar as necesidades e capacidades do alumnado do grupo e así poder planificar o noso traballo de intervención educativa.
- **Avaliación continua:** A través dela o profesor valora de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia e suporá o **65%** da nota. En caso de superar o número de faltas de asistencia permitidas o/a alumno/a perderá o dereito a esta avaliación.
- **Avaliación puntual:** Levarase a cabo nas audicións e concertos do alumnado onde o profesor valorará a cantidade e calidade do traballo presentado así como a actitude e comportamento nestes eventos tanto como intérprete como coma ouvinte. Suporá o **35%** da nota.

9.7.3.1 Criterios de avaliación

1. Desenvolverse con soltura na improvisación empregando un vocabulario axeitado a o estilo e nivel.
2. Empregar con corrección os agarres dos diferentes tipos de baquetas e realizar os movementos de golpeo dos instrumentos de forma axeitada para obter un son de calidade.
3. Demostrar día a día na clase o progreso da capacidade de planificación e traballo autónomo na casa a través da preparación e interpretación do repertorio e exercicios programados para o curso.
4. Adoptar unha axeitada posición no instrumento e realizar os movementos necesarios de forma relaxada e correcta.
5. Demostrar a capacidade de memorización correcta de pezas do repertorio programado.
6. Interpretar con fluidez e corrección técnica e estilística, tanto en público como en clase, todo o repertorio programado para o curso en cada instrumento valorando sempre a calidade sonora.
7. Interpretar en público, como solista, obras do repertorio demostrando calidade artística e capacidade comunicativa, así como autocontrol e coidado da posta en escea.
8. Ler a primeira vista pezas ou fragmentos de pezas axeitados ao nivel, con corrección, fluidez e comprensión.
9. Recoñecer, describir e interpretar pezas do patrimonio musical de Galicia.
10. Mostrar unha actitude positiva e receptiva en clase tanto ante o profesorado como ante

os demais compañeiros.

9.7.3.2 Mínimos esixibles

1. Interpretar todo o repertorio programado con corrección técnica e estilística, sen parar e ao tempo indicado.
2. Recoñecer as baquetas máis axeitadas para tema.
3. Dominar os diferentes tipos de golpes.
4. Coidar en todo momento de obter un son de calidade.
5. Desenvolver hábitos correctos e eficaces para o estudo das partituras.
6. Colocarse de forma correcta ante o instrumento e realizar os desplazamentos necesarios de forma relaxada.
7. Actuar en público con autocontrol e coidado da posta en escea.

9.7.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

67

Os procedementos a través dos que se levará a cabo a avaliación serán os seguintes:

- **Observación sistemática:** Será realizada diariamente nas clases, así coma de forma puntual o día do concerto.

Este procedemento infórmanos sobre as posibles motivacións, intereses, actitudes, gustos, progresos, e dificultades dos alumnos, xunto coas estratexias que utilizan no seu proceso educativo.

- **Revisión de tarefas:** Constitúe un instrumento moi válido para observar como se producen as aprendizaxes e as estratexias que utilizan os alumnos a través do seu traballo persoal nas partes encomendadas para o seu estudo, e ao mesmo tempo para que o profesor poida ver as lagoas ou deficiencias da metodoloxía ou actividades realizadas ata o momento.

En canto ás ferramentas para recollida de datos durante o seguimento ao alumnado empregaranse o diario de clase e follas de rexistro.

Como medida de homoxeneización dentro do departamento de percusión, á hora de avaliar a interpretación das obras e estudos por parte do alumnado tanto en audicións como en probas puntuais de recuperación usarase a seguinte ficha de aspectos a valorar na que se indica a súa porcentaxe sobre a nota final:

Aspectos a avaliar na interpretación Porcentaxe

Técnica básica do instrumento (articulacións, dixitacións, redobres, uso do pedal, velocidade, etc.) Improvisación.

20%

Posición corporal e respiración (coordinación, postura, relaxación, respiración, agarres e pinzados correctos, etc.)

10%

Calidade do son e/ou afinación (cor, timbre, ataques, etc.)

Corrección e adecuación co escrito na partitura (ritmo, notas, dinámica, tempos e equivalencias, etc.)

20%

Interpretación acorde ao estilo (entendemento da partitura, intención, expresión, carácter, fluidez, etc.)

20%

Posta en escea/Actitude no escenario (intención, convicción, control dos nervios, adecuación da indumentaria, protocolo de escea, etc.)

10%

9.7.3.4 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

- **Traballo diario persoal e hábitos de estudo:** Valorarase a evolución persoal, o establecemento e cumprimento de obxectivos de estudo fixados, xestión do tempo, equilibrio de estudo entre as diferentes pezas ou obras, audición de diferentes versións do que se está a traballar, etc. Este aspecto suporá o **50% da nota do trimestre**.
- **Interpretación do repertorio programado:** Valorarase a técnica, calidade do son,

adecuación ao escrito na partitura, interpretación acorde ao estilo, etc. Este aspecto suporá

o **35% da nota do trimestre** e levarase a cabo na aula e/ou en público.

– **Actitude na clase:** Valorarase o comportamento, interese, asistencia continuada, puntualidade, coidado do material, etc. Este aspecto suporá o **10% da nota do trimestre**.

– **Cultura musical xeral e da propia especialidade:** Valorarase o coñecemento dos nomes dos instrumentos, a súa historia, o uso de vocabulario específico, intérpretes
68

representativos, contexto histórico das obras, asistencia a concertos e cursiños, etc. Este aspecto suporá o **5% da nota do trimestre**.

As notas expresaránse en números enteiros de 1 a 10, sendo o 5 a calificación necesaria para superar o trimestre e/ou o curso. En caso de necesidade de redondeo para as nota con decimais superiores ao medio punto ($> 0,5$) tomarase o como nota final o número enteiro superior.

9.7.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

É competencia do Consello Escolar de cada centro autorizar con carácter excepcional a ampliación de matrícula ao curso seguinte ao alumnado que logo da orientación do profesorado así o solicite, conforme a criterios obxectivos e á súa adecuada madureza e capacidade de aprendizaxe para o curso ao que aspire a acceder.

O departamento de percusión y Batería do C.D.M. de Ponteareas establece que é requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula que o alumno ou alumna realice e supere unha proba instrumental que lle permita demostrar a consecución de todos

os obxectivos reflexados na programación do curso que quere superar.

Os criterios de avaliación que se aplicarán serán os propios do curso que quere superar e os criterios de cualificación virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas ou obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.7.3.3.

9.7.5 Medidas de recuperación

As medidas de recuperación que a continuación describiremos serán postas en práctica no

caso de que o alumno ou alumna non acade os obxectivos, ben por non completar as pezas ou obras programadas polo profesor titor para o curso, ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia.

9.7.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de perda de avaliación continua (consultar o apartado 12.4 do ANEXO referente ás faltas de asistencia), o alumno ou alumna terá dereito á realización dunha proba na que

deberá de presentar obras do programa do curso e que dará como resultado a nota da súa

avaliación final de xuño.

Poderá ser realizada ante todos os membros do departamento de Batería y percusión, contando con

voz pero non voto aquel profesor ou profesora que non sexa o seu titor ou titora.

Nesta proba o alumno ou alumna interpretará as pezas escollidas polo titor ou titora de entre as da programación de dito curso, e entre as que figurará unha de cada instrumento. Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.7.3.3.

9.7.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Aquel alumnado que non supere a avaliación de maio terá outra oportunidade para superar

o curso no mes de xunio.

69

A proba a realizar consistirá na presentación por parte do alumno da totalidade das pezas programadas para o curso que lle faltaron por completar, as cales virán relacionadas no informe de materia non superada redactado polo titor ou titora.

A proba durará entre 20 e 30 minutos.

Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.7.3.3.

9.7.6 Recursos didácticos

A continuación enumeramos un material bibliográfico orientativo de referencia que reúne as condicións axeitadas para a adquisición dos contidos deste curso a través do seu estudo. O profesor será o encargado de seleccionar aqueles recursos que mellor se adapten ao alumnado atendendo aos criterios pedagóxicos que estime máis oportunos.

➤ Caixa

Métodos

Musical Studies for the Intermediate Snare Drummer (G. Whaley)

Rudimental Primer for the Snare Drummer (Peters)

Snare Drum Rudiments (B. Rich)

Estudos/Obras

Intermediate Studies for the Snare Drum (Peters)

150 Rudimental Solos (C. Wilcoxon)

Five Snare Drum Solos (K. Reichelt)

Flam-Able (Michael Roy)

Massages from Outer Space (J. Sponsel)

Three Dances (Benson)

Graded Music for Snare Drum (Hathway & Wright) Grade 6-7

➤ Batería

Métodos

Ejercicios para la batería (Elias Gil)

New Breed (Gary Chester)

The language of Drumming (Benny Greb)

Syncopation (Ted Reed)

Estudos/Obras (Orientativo)

150 Rudimental Solos (C. Wilcoxon) Aplicado a Batería y a diferentes estilos.

Rockschool Drums Grao 5 / Grao 6

Drums Training Session , Blues and Shuffle (Marc Abbatte, Eric Thievon)

9.8 Curso: 4º de grao profesional

9.8.1 Obxectivos

- a) Dispoñer dos coñecementos necesarios de cada instrumento que permitan o seu manexo de forma axeitada, a súa conservación en bo estado
- b) Afianzar a técnica específica do instrumento, a través de diferentes exercicios e estudos, de xeito que lle posibilite a interpretación correcta do repertorio programado para o seu nivel.
- c) Realizar unha interpretación artística de calidade das pezas programadas a través da aplicación dos coñecementos adquiridos, tanto nas clases coma no resto de materias que compoñen o currículo ou a través de procuras noutros medios.
- d) Consolidar hábitos correctos e eficaces de estudo e autonomía para solucionar

cuestións relacionadas coa montaxe das obras e improvisar.

e) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria, capacidade comunicativa e coidado da posta en escea á hora de interpretar o traballado en clase.

f) Ser quen de ler a primeira vista con corrección, fluidez e comprensión pezas ou fragmentos de pezas dun nivel axeitado ao curso en diferentes instrumentos de percusión.

g) Memorizar pezas do repertorio programado para o curso e traballar en xerar hábitos para o desenvolvemento desta capacidade.

71

h) Respetar e valorar as opinións do profesorado e compañeiros como medio para enriquecer a propia práctica musical.

i) Ser quen de percibir e describir logo dunha audición de diferentes obras os seus elementos característicos.

9.8.2 Contidos

O punto de partida no tratamento dos contidos desta programación parte da globalización, de xeito que estes aparezan continuamente entrelazados.

Debido á natureza da ensinanza para a que está elaborada esta programación, os contidos

serán maiormente de tipo procedimental e actitudinal, e diferenciaranse polo seu nivel de dificultade, progresivo en cada curso académico.

Estes contidos foron seleccionados de entre os incluídos no decreto atendendo aos seguintes principios e criterios:

- Presentación lóxica.
- Posibilidade de relación cos coñecementos previos dos alumnos/as.
- Adecuación dos novos contidos ós coñecementos previos dos alumnos/as.
- Continuidade e progresión: a ensinanza dos contidos fundamentais desta materia debe ter continuidade ó longo dos diferentes cursos, de maneira que os alumnos poidan relacionar e progresar adecuadamente, reemprendendo cada proceso novo alí onde quedou anteriormente.

○ Interrelación: procurouse unha forte interrelación entre os diferentes contidos presentados, de maneira que se favorecera a aprendizaxe significativa.

Por tanto, os contidos esenciais dentro do proceso de ensinanza-aprendizaxe estarán presentes desde o inicio dos estudos, realizándose o desenvolvemento deste proceso non tanto pola adquisición de novos elementos, senón pola profundización permanente que se faga neles. Deste xeito, o grao de dificultade interpretativa virá determinando polas obras e

estudios que en cada curso o profesor ou profesora de percusión seleccionen.

Os contidos para este curso serán os seguintes:

➤ Contidos xerais

a) Características da batería e o xeito de xerar son de calidade neles.

b) Coidado e mantemento do material

c) Os distintos tipos de baquetas e agarres.

d) Terminoloxía do instrumento.

e) Principios e normas para a elección e combinación das mans (baquetacións).

f) Posición corporal diante do instrumento e desprazamentos.

g) Técnicas de relaxación, estiramentos e control postural, así como toma de conciencia da súa importancia.

h) Estudo e interpretación dun programa de obras axeitado ao nivel para o desenvolvemento técnico e interpretativo do alumnado e improvisación.

i) Técnicas de estudo acordes ao instrumento.

j) Lectura a primeira vista de pezas axeitadas ao nivel.

k) Uso eficaz do metrónomo durante o estudo.

- l) Entrenamento permanente e progresivo da memoria.
- m) Importancia da concentración e da escoita crítica como intérprete e como ouvinte.
- n) Interpretación en público como solista dunha selección do repertorio traballado.
- o) Técnicas de autocontrol no escenario.
- p) Respeto e tolerancia hacia o profesorado, compañeiros e á propia creación artística.

72

q) Contidos interdisciplinares relacionados coa Linguaxe Musical: figuras, tempo, claves, lectura rítmica, entonación, tonalidade, etc.

r) Contidos interdisciplinares relacionados coa Historia da Música para a contextualización das pezas traballadas: autores, estilo, contexto histórico, etc.

➤ Caixa

a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos, redobre orquestral, rudimentos da PAS.

b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación, velocidade e musicalidade na caixa.

c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.

➤ Batería

a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos, redobre orquestral, rudimentos da PAS ,aplicados a Batería

b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación, velocidade e musicalidade na Batería.

c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.

Para este curso o programa a preparar sería o seguinte:

- Caixa: 1 estudo orquestral, 1 estudo simple e 1 estudo rudimental por curso e 1 obra por curso.

- Batería: 3 temas de dificultade do curso por ano, un por trimestre.

9.8.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información

relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

Serán realizados tres tipos de avaliación:

➤ **Avaliación inicial:** Desta avaliación parte o noso proceso de ensinanza – aprendizaxe. Servirá para detectar as necesidades e capacidades do alumnado do grupo e así poder planificar o noso traballo de intervención educativa.

➤ **Avaliación continua:** A través dela o profesor valora de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia e suporá o **65%** da nota. En caso de superar o número de faltas de asistencia permitidas o/a alumno/a perderá o dereito a esta avaliación.

➤ **Avaliación puntual:** Levarase a cabo nas audicións e concertos do alumnado onde

o profesor valorará a cantidade e calidade do traballo presentado así como a actitude e comportamento nestes eventos tanto como intérprete como coma ouvinte. Suporá o **35%** da nota.

9.8.3.1 Criterios de avaliación

1. Coñecer os instrumentos da familia da percusión, así como as baquetas a usar en cada un deles e mostrar respecto e coidado dos mesmos.
2. Empregar con corrección os agarres dos diferentes tipos de baquetas e realizar os movementos de golpeo dos instrumentos de forma axeitada para obter un son de calidade.
3. Demostrar día a día na clase o progreso da capacidade de planificación e traballo autónomo na casa a través da preparación e interpretación do repertorio e exercicios programados para o curso.
4. Adoptar unha axeitada posición no instrumento e realizar os movementos necesarios de forma relaxada e correcta.
5. Demostrar a capacidade de memorización correcta de pezas do repertorio programado.
6. Interpretar con fluidez e corrección técnica e estilística, tanto en público como en clase, todo o repertorio programado para o curso en cada instrumento valorando sempre a calidade sonora e traballar a improvisación.

74

7. Interpretar en público, como solista, obras do repertorio demostrando calidade artística e capacidade comunicativa, así como autocontrol e coidado da posta en escea.
8. Ler a primeira vista pezas ou fragmentos de pezas axeitados ao nivel, con corrección, fluidez e comprensión.
9. Mostrar unha actitude positiva e receptiva en clase tanto ante o profesorado como ante os demais compañeiros.
10. Recoñecer a partir da escoita rasgos característicos de obras relativos tanto ao seu estilo como aos recursos interpretativos empregados nelas.

9.8.3.2 Mínimos esixibles

1. Interpretar todo o repertorio programado con corrección técnica e estilística, sen parar e ao 85% do tempo indicado.
2. Improvisar e desenvolver aspectos auditivos referentes a o instrumento.
3. Dominar os diferentes tipos de golpe da técnica de Burton de catro baquetas.
4. Coidar en todo momento de obter un son de calidade e mostrar unha actitude crítica ante a propia interpretación e a dos demais.
5. Desenvolver hábitos correctos e eficaces para o estudo das partituras.
6. Colocarse de forma correcta ante o instrumento e realizar os desplazamentos necesarios de forma relaxada.
7. Actuar en público con autocontrol e coidado da posta en escea.

9.8.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Os procedementos a través dos que se levará a cabo a avaliación serán os seguintes:

- **Observación sistemática:** Será realizada diariamente nas clases, así coma de forma puntual o día do concerto.

Este procedemento infórmanos sobre as posibles motivacións, intereses, actitudes, gustos, progresos, e dificultades dos alumnos, xunto coas estratexias que utilizan no seu proceso educativo.

- **Revisión de tarefas:** Constitúe un instrumento moi válido para observar como se producen as aprendizaxes e as estratexias que utilizan os alumnos a través do seu traballo persoal nas partes encomendadas para o seu estudo, e ao mesmo tempo para que o profesor poida ver as lagoas ou deficiencias da metodoloxía ou actividades realizadas ata o momento.

En canto ás ferramentas para recollida de datos durante o seguimento ao alumnado empregaranse o diario de clase e follas de rexistro.

Como medida de homoxeneización dentro do departamento de percusión, á hora de avaliar a interpretación das obras e estudos por parte do alumnado tanto en audicións como en probas puntuais de recuperación usarase a seguinte ficha de aspectos a valorar na que se indica a súa porcentaxe sobre a nota final:

Aspectos a avaliar na interpretación Porcentaxe

Técnica básica do instrumento (articulacións, dixitacións, redobres, uso do pedal, velocidade, etc.)

20%

Posición corporal e respiración (coordinación, postura, relaxación, respiración, agarres e pinzados correctos, etc.)

10%

Calidade do son e/ou afinación (cor, timbre, ataques, etc.) 20% 20%

75

Corrección e adecuación co escrito na partitura (ritmo, notas, dinámica, tempos e equivalencias, etc.)

20%

Interpretación acorde ao estilo (entendemento da partitura, intención, expresión, carácter, fluidez, etc.)

20%

Posta en escea/Actitude no escenario (intención, convicción, control dos nervios, adecuación da indumentaria, protocolo de escea, etc.)

10%

9.8.3.4 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

– **Traballo diario persoal e hábitos de estudo:** Valorarase a evolución persoal, o establecemento e cumprimento de obxectivos de estudo fixados, xestión do tempo, equilibrio de estudo entre as diferentes pezas ou obras, audición de diferentes versións do que se está a traballar, etc. Este aspecto suporá o **50% da nota do trimestre**.

– **Interpretación do repertorio programado:** Valorarase a técnica, calidade do son, adecuación ao escrito na partitura, interpretación acorde ao estilo, etc. Este aspecto suporá

o **35% da nota do trimestre** e levarase a cabo na aula e/ou en público.

– **Actitude na clase:** Valorarase o comportamento, interese, asistencia continuada, puntualidade, coidado do material, etc. Este aspecto suporá o **10% da nota do trimestre**.

– **Cultura musical xeral e da propia especialidade:** Valorarase o coñecemento dos nomes dos instrumentos, a súa historia, o uso de vocabulario específico, intérpretes representativos, contexto histórico das obras, asistencia a concertos e cursiños, etc. Este aspecto suporá o **5% da nota do trimestre**.

As notas expresaránse en números enteiros de 1 a 10, sendo o 5 a calificación necesaria para superar o trimestre e/ou o curso. En caso de necesidade de redondeo para as nota con decimais superiores ao medio punto ($> 0,5$) tomarase o como nota final o número enteiro superior.

9.8.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

É competencia do Consello Escolar de cada centro autorizar con carácter excepcional a ampliación de matrícula ao curso seguinte ao alumnado que logo da orientación do profesorado así o solicite, conforme a criterios obxectivos e á súa adecuada madureza e capacidade de aprendizaxe para o curso ao que aspire a acceder.

O departamento de percusión y Batería do C.D.M. de Ponteareas establece que é requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula que o alumno ou alumna realice e supere unha proba instrumental que lle permita demostrar a consecución de todos

os obxectivos reflexados na programación do curso que quere superar.

Os criterios de avaliación que se aplicarán serán os propios do curso que quere superar e os criterios de cualificación virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas ou obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.8.3.3.

76

9.8.5 Medidas de recuperación

As medidas de recuperación que a continuación describiremos serán postas en práctica no caso de que o alumno ou alumna non acade os obxectivos, ben por non completar as pezas ou obras programadas polo profesor titor para o curso, ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia.

9.8.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de perda de avaliación continua (consultar o apartado 12.4 do ANEXO referente ás faltas de asistencia), o alumno ou alumna terá dereito á realización dunha proba na que deberá de presentar obras do programa do curso e que dará como resultado a nota da súa avaliación final de maio.

Nesta proba o alumno ou alumna interpretará as pezas escollidas polo titor de entre as da programación de dito curso, e entre as que figurará unha de cada instrumento.

Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.8.3.3.

9.8.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Aquel alumnado que non supere a avaliación de xuño terá outra oportunidade para superar o curso no mes de setembro.

A proba a realizar consistirá na presentación por parte do alumno da totalidade das pezas programadas para o curso que lle faltaron por completar, as cales virán relacionadas no informe de materia non superada redactado polo titor.

Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.8.3.3.

9.8.6 Recursos didácticos

A continuación enumeramos un material bibliográfico orientativo de referencia que reúne as condicións axeitadas para a adquisición dos contidos deste curso a través do seu estudo. O profesor será o encargado de seleccionar aqueles recursos que mellor se adapten ao alumnado atendendo aos criterios pedagóxicos que estime máis oportunos.

➤ Caixa

Métodos

Musical Studies for the Intermediate Snare Drummer (G. Whaley)

Snare Drum Rudiments (B. Rich)

Estudos/Obras

Intermediate studies for the Snare Drum (M. Peters)

150 Rudimental Solos (C. Wilcoxson)

Three Dances (Benson)

Five Snare Drum Solos (K. Reichelt)

Graded Music for Snare Drum (Hathway & Wright) Grade 6-7

➤ Batería

Métodos

The Art of Bob drumming (John Riley) Introducción e Exercicios basicos

New Breed (Gary Chester)
The language of Drumming (Benny Greb)
Syncopation (Ted Reed)

Estudos/Obras (Orientativo)

The Art of Bob drumming (John Riley) Temas
Rockschool drums Grao 6 / Grado 7
Drums Training Session, Latin and Afro - Cuban

9.9 Curso: 5º de grao profesional

9.9.1 Obxectivos

- a) Dispoñer dos coñecementos necesarios de cada instrumento que permitan o seu manexo de forma axeitada, a súa conservación en bo estado.
- b) Dominar a técnica específica de cada instrumento de xeito que lle posibilite a interpretación correcta do repertorio programado para o seu nivel.
- c) Realizar unha interpretación artística de calidade a través da aplicación dos coñecementos adquiridos, tanto nas clases coma no resto de materias que compoñen o currículo ou a través de procuras noutros medios.
- d) Interpretar pezas de diferentes estilos e linguaxes profundizando nos recursos interpretativos de cada unha delas, valorando a propia execución con vistas a extraer conclusións que melloren a súa calidade.
- e) Dispoñer de hábitos correctos e eficaces de estudo e autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa montaxe das obras.
- f) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria, capacidade comunicativa e coidado da posta en escea á hora de interpretar o traballado en clase.
- g) Ser quen de ler a primeira vista con corrección, fluidez e comprensión pezas ou fragmentos de pezas dun nivel axeitado ao curso .
- h) Memorizar pezas do repertorio programado para o curso e traballar en xerar hábitos para o desenvolvemento desta capacidade.
- i) Respetar e valorar as opinións do profesorado e compañeiros como medio para enriquecer a propia práctica musical.
- j) Ser quen de percibir e describir logo dunha audición de diferentes obras os seus elementos característicos.

9.9.2 Contidos

O punto de partida no tratamento dos contidos desta programación parte da globalización, de xeito que estes aparezan continuamente entrelazados.

Debido á natureza da ensinanza para a que está elaborada esta programación, os contidos

serán maiormente de tipo procedimental e actitudinal, e diferenciaranse polo seu nivel de dificultade, progresivo en cada curso académico.

Estes contidos foron seleccionados de entre os incluídos no decreto atendendo aos seguintes principios e criterios:

- Presentación lóxica.
- Posibilidade de relación cos coñecementos previos dos alumnos/as.
- Adecuación dos novos contidos ós coñecementos previos dos alumnos/as.
- Continuidade e progresión: a ensinanza dos contidos fundamentais desta materia debe ter continuidade ó longo dos diferentes cursos, de maneira que os alumnos poidan relacionar e progresar adecuadamente, reemprendendo cada proceso novo alí onde quedou anteriormente.
- Interrelación: procurese unha forte interrelación entre os diferentes contidos

presentados, de maneira que se favorecera a aprendizaxe significativa.

Por tanto, os contidos esenciais dentro do proceso de ensinanza-aprendizaxe estarán presentes desde o inicio dos estudos, realizándose o desenvolvemento deste proceso non

79

tanto pola adquisición de novos elementos, senón pola profundización permanente que se faga neles. Deste xeito, o grao de dificultade interpretativa virá determinando polas obras e

estudos que en cada curso o profesor ou profesora de percusión seleccionen.

Os contidos para este curso serán os seguintes:

➤ Contidos xerais

- a) Improvisar cun vocabulario axeitado.
- b) Coidado e mantemento do material de percusión.
- c) Os distintos tipos de baquetas e agarres.
- d) Terminoloxía dos instrumentos de percusión noutros idiomas.
- e) Principios e normas para a elección e combinación das mans (baquetacións).
- f) Posición corporal diante do instrumento e desprazamentos.
- g) Técnicas de relaxación, estiramentos e control postural, así como toma de conciencia da súa importancia.
- h) Estudo e interpretación dun programa de obras axeitado ao nivel para o desenvolvemento técnico e interpretativo do alumnado.
- i) Iniciación ao estudo das grafías e linguaxe do repertorio contemporáneo .
- j) Repertorio con pianista acompañante.
- k) Entrenamiento auditivo.
- l) Lectura a primeira vista de pezas axeitadas ao nivel.
- m) Uso eficaz do metrónomo durante o estudo.
- n) Entrenamento permanente e progresivo da memoria.
- o) Importancia da concentración e da escoita crítica como intérprete e como ouvinte.
- p) Interpretación en público como solista dunha selección do repertorio traballado.
- q) Técnicas de autocontrol no escenario.
- r) Respeto e tolerancia hacia o profesorado, compañeiros e á propia creación artística.
- s) Contidos interdisciplinares relacionados coa Linguaxe Musical:
- t) figuras, tempo, claves, lectura rítmica, entonación, tonalidade, etc.
- u) Contidos interdisciplinares relacionados coa Historia da Música, Análise e Harmonía para a contextualización das pezas traballadas: autores, estilo, contexto histórico, forma, harmonía, etc.

➤ Caixa

- a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos, redobre orquestral, rudimentos da PAS.
- b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación, velocidade e musicalidade na caixa.
- c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.

➤ Batería

- a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos, redobre orquestral, rudimentos da PAS aplicados a Batería.
- b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación, velocidade e musicalidade na Batería.
- c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.

9.9.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar

as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información

relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

81

Serán realizados tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** Desta avaliación parte o noso proceso de ensinanza – aprendizaxe. Servirá para detectar as necesidades e capacidades do alumnado do grupo e así poder planificar o noso traballo de intervención educativa.
- **Avaliación continua:** A través dela o profesor valora de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia e suporá o **65%** da nota. En caso de superar o número de faltas de asistencia permitidas o/a alumno/a perderá o dereito a esta avaliación.
- **Avaliación puntual:** Levarase a cabo nas audicións e concertos do
- alumnado onde o profesor valorará a cantidade e calidade do
- traballo presentado así como a actitude e comportamento nestes
- eventos tanto como intérprete como coma ouvinte. Suporá o **35%** da nota.

9.9.3.1 Criterios de avaliación

1. Improvisar de forma axeitada según o nivel do curso.
2. Empregar con corrección os agarres dos diferentes tipos de baquetas e realizar os movementos de golpeo dos instrumentos de forma axeitada para obter un son de calidade.
3. Demostrar día a día na clase o progreso da capacidade de planificación e traballo autónomo na casa a través da preparación e interpretación do repertorio e exercicios programados para o curso.
4. Adoptar unha axeitada posición no instrumento e realizar os movementos necesarios de forma relaxada e correcta.
5. Demostrar a capacidade de memorización correcta de pezas do repertorio programado.
6. Interpretar con fluidez e corrección técnica e estilística, tanto en público como en clase, todo o repertorio programado para o curso en cada instrumento valorando sempre a calidade sonora e mostrando unha actitude crítica sobre a propia execución.
7. Interpretar en público, como solista, obras do repertorio demostrando calidade artística e capacidade comunicativa, así como autocontrol e coidado da posta en escea.
8. Ler a primeira vista pezas ou fragmentos de pezas axeitados ao nivel, con corrección, fluidez e comprensión.
9. Mostrar unha actitude positiva e receptiva en clase tanto ante o profesorado como ante os demais compañeiros.
10. Recoñecer a partir da escoita rasgos característicos de obras relativos tanto ao seu estilo como aos recursos interpretativos empregados nelas.

9.9.3.2 Mínimos esixibles

1. Interpretar todo o repertorio programado con corrección técnica e estilística, sen parar e ao 85% do tempo indicado.

2. Facer unha axeitada elección de baquetas e dixitacions.
3. Dominar os diferentes tipos de golpe da técnica de Stevens de catro baquetas.
4. Auditivo.
5. Facer redobres orquestrais na caixa con corrección técnica e cubrindo todo o espectro dinámico.
6. Coidar en todo momento de obter un son de calidade e mostrar unha actitude crítica ante a propia interpretación e a dos demais.

82

7. Dispoñer de hábitos correctos e eficaces para o estudo e traballo autónomo sobre as partituras.
8. Colocarse de forma correcta ante o instrumento e realizar os desplazamentos necesarios de forma relaxada.
9. Memorizar as partituras de forma axeitada.
10. Actuar en público con autocontrol e coidado da posta en escea.

9.9.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Os procedementos a través dos que se levará a cabo a avaliación serán os seguintes:

- **Observación sistemática:** Será realizada diariamente nas clases, así coma de forma puntual o día do concerto.

Este procedemento infórmanos sobre as posibles motivacións, intereses, actitudes, gustos, progresos, e dificultades dos alumnos, xunto coas estratexias que utilizan no seu proceso educativo.

- **Revisión de tarefas:** Constitúe un instrumento moi válido para observar como se producen as aprendizaxes e as estratexias que utilizan os alumnos a través do seu traballo persoal nas partes encomendadas para o seu estudo, e ao mesmo tempo para que o profesor poida ver as lagoas ou deficiencias da metodoloxía ou actividades realizadas ata o momento.

En canto ás ferramentas para recollida de datos durante o seguimento ao alumnado empregaranse o diario de clase e follas de rexistro.

Como medida de homoxeneización dentro do departamento de percusión, á hora de avaliar a interpretación das obras e estudos por parte do alumnado tanto en audicións como en probas puntuais de recuperación usarase a seguinte ficha de aspectos a valorar na que se indica a súa porcentaxe sobre a nota final:

Aspectos a avaliar na interpretación Porcentaxe

Técnica básica do instrumento (articulacións, dixitacións, redobres, uso do pedal, velocidade, etc.)

20%

Posición corporal e respiración (coordinación, postura, relaxación, respiración, agarres e pinzados correctos, etc.)

10%

Calidade do son e/ou afinación (cor, timbre, ataques, etc.)

20%

Corrección e adecuación co escrito na partitura (ritmo, notas, dinámica, tempos e equivalencias, etc.)

20%

Interpretación acorde ao estilo (entendemento da partitura, intención, expresión, carácter, fluidez, etc.)

20%

Posta en escea/Actitude no escenario (intención, convicción, control dos nervios, adecuación da indumentaria, protocolo de escea, etc.)

10%

9.9.3.4 Criterios de cualificación

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

- **Traballo diario persoal e hábitos de estudo:** Valorarase a evolución persoal, o establecemento e cumprimento de obxectivos de estudo fixados, xestión do tempo,

equilibrio de estudo entre as diferentes pezas ou obras, audición de diferentes

83

versións do que se está a traballar, etc. Este aspecto suporá o **50% da nota do trimestre**.

- **Interpretación do repertorio programado:** Valorarase a técnica, calidade do son, adecuación ao escrito na partitura, interpretación acorde ao estilo, etc. Este aspecto suporá o **35% da nota do trimestre** e levarase a cabo na aula e/ou en público.

- **Actitude na clase:** Valorarase o comportamento, interese, asistencia continuada, puntualidade, coidado do material, etc. Este aspecto suporá o **10% da nota do trimestre**.

- **Cultura musical xeral e da propia especialidade:** Valorarase o coñecemento dos nomes dos instrumentos, a súa historia, o uso de vocabulario específico, intérpretes representativos, contexto histórico das obras, asistencia a concertos e cursiños, etc. Este aspecto suporá o **5% da nota do trimestre**.

As notas expresaránse en números enteiros de 1 a 10, sendo o 5 a calificación necesaria para superar o trimestre e/ou o curso. En caso de necesidade de redondeo para as nota con decimais superiores ao medio punto ($> 0,5$) tomarase o como nota final o número enteiro superior.

9.9.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

É competencia do Consello Escolar de cada centro autorizar con carácter excepcional a ampliación de matrícula ao curso seguinte ao alumnado que logo da orientación do profesorado así o solicite, conforme a criterios obxectivos e á súa adecuada madureza e capacidade de aprendizaxe para o curso ao que aspire a acceder.

O departamento de percusión y Batería do C.D.M. de Ponteareas establece que é requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula que o alumno ou alumna realice e supere unha proba instrumental que lle permita demostrar a consecución de todos

os obxectivos reflexados na programación do curso que quere superar.

Os criterios de avaliación que se aplicarán serán os propios do curso que quere superar e os criterios de cualificación virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas ou obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.9.3.3.

9.9.5 Medidas de recuperación

As medidas de recuperación que a continuación describiremos serán postas en práctica no

caso de que o alumno ou alumna non acade os obxectivos, ben por non completar as pezas ou obras programadas polo profesor titor para o curso, ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia.

9.9.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

No caso de perda de avaliación continua (consultar o apartado 12.4 do ANEXO referente ás faltas de asistencia), o alumno ou alumna terá dereito á realización dunha proba na que

deberá de presentar obras do programa do curso e que dará como resultado a nota da súa

avaliación final de xuño.

Poderá ser realizada ante todos os membros do departamento de percusión, contando con

voz pero non voto aquel profesor ou profesora que non sexa o seu titor ou titora.

Nesta proba o alumno ou alumna interpretará as pezas escollidas polo titor de entre as da programación de dito curso, e entre as que figurará como mínimo unha de cada instrumento.

84

Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.9.3.3.

9.9.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Aquel alumnado que non supere a avaliación de xuño terá outra oportunidade para superar

o curso no mes de setembro.

A proba a realizar consistirá na presentación por parte do alumno da totalidade das pezas programadas para o curso que lle faltaron por completar, as cales virán relacionadas no informe de materia non superada redactado polo titor ou titora.

Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.9.3.3.

9.9.6 Recursos didácticos

A continuación enumeramos un material bibliográfico orientativo de referencia que reúne as condicións axeitadas para a adquisición dos contidos deste curso a través do seu estudo. O profesor será o encargado de seleccionar aqueles recursos que mellor se adapten ao alumnado atendendo aos criterios pedagóxicos que estime máis oportunos.

➤ **Caixa**

Métodos

Snare Drum Rudiments (B. Rich)

Master Studies (J. Morello)

Accents and Rebounds (G.L.Stone)

Estudos/Obras

Intermediate Studies for the Snare Drum (M. Peters)

Advanced Studies for the Snare Drum (M. Peters)

14 Contest Solos for Snare Drum (J. Pratt)

Douce Etudes (J. Delecluse)

Caixa D'orquestra (M. Ramada)

Graded Music for Snare Drum (Hathway & Wright) Grade 7-8

➤ **Batería**

Métodos

The Art of Bob Drumming (Jhon Riley)

Brazilian Percussion and Drum Set (Ed Uribe)

The essence of Afro -Cuban Percussion and Drum Set (Ed Uribe)

Advanced Funk Studies (Rick Latham)

Estudos/Obras (Orientativo)

The Art of Bob drumming (John Riley) Temas

Drums solos and Fills (Ted Reed)

Rockschool Drums Grao 7 / Grao 8

Estudo de Standards (Estudo da melodia e o seu desenvolvemento improvisativo a partir da mesma.)

9.10 Curso: 6º de grao profesional

9.10.1 Obxectivos

- a) Dispoñer dos coñecementos necesarios do instrumento que permitan o seu manexo de forma axeitada, a súa conservación en bo estado e, de ser preciso, a substitución de elementos reemplazables.
- b) Dominar a técnica específica de cada instrumento de xeito que lle posibilite a interpretación correcta do repertorio programado para o seu nivel.
- c) Realizar unha interpretación artística de calidade a través da aplicación dos coñecementos adquiridos, tanto nas clases coma no resto de materias que compoñen o currículo ou a través de procuras noutros medios.
- d) Interpretar pezas de diferentes estilos e linguaxes profundizando nos recursos interpretativos de cada unha delas, valorando a propia execución con vistas a extraer conclusións que melloren a súa calidade.
- e) Dispoñer de hábitos correctos e eficaces de estudo e autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa montaxe das obras.
- f) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria, capacidade comunicativa e coidado da posta en escea á hora de interpretar o traballado en clase.
- g) Ser quen de ler a primeira vista con corrección, fluidez e comprensión pezas ou fragmentos de pezas dun nivel axeitado ao curso en diferentes instrumentos de percusión.
- h) Memorizar pezas do repertorio programado para o curso e traballar en xerar hábitos para o desenvolvemento desta capacidade de improvisar.
- i) Respetar e valorar as opinións do profesorado e compañeiros como medio para enriquecer a propia práctica musical.
- j) Ser quen de percibir e describir logo dunha audición de diferentes obras os seus elementos característicos.

9.10.2 Contidos

O punto de partida no tratamento dos contidos desta programación parte da globalización, de xeito que estes aparezan continuamente entrelazados.

Debido á natureza da ensinanza para a que está elaborada esta programación, os contidos

serán maiormente de tipo procedimental e actitudinal, e diferenciaranse polo seu nivel de dificultade, progresivo en cada curso académico.

Estes contidos foron seleccionados de entre os incluídos no decreto atendendo aos seguintes principios e criterios:

- Presentación lóxica.
- Posibilidade de relación cos coñecementos previos dos alumnos/as.
- Adecuación dos novos contidos ós coñecementos previos dos alumnos/as.
- Continuidade e progresión: a ensinanza dos contidos fundamentais desta materia debe ter continuidade ó longo dos diferentes cursos, de maneira que os alumnos poidan relacionar e progresar adecuadamente, reemprendendo cada proceso novo alí onde quedou anteriormente.

- Interrelación: procurouse unha forte interrelación entre os diferentes contidos presentados, de maneira que se favorecera a aprendizaxe significativa.

Por tanto, os contidos esenciais dentro do proceso de ensinanza-aprendizaxe estarán presentes desde o inicio dos estudos, realizándose o desenvolvemento deste proceso n tanto pola adquisición de novos elementos, senón pola profundización permanente que se faga neles. Deste xeito, o grao de dificultade interpretativa virá determinando polas obras e estudos que en cada curso o profesor ou profesora de batería seleccionen.

Os contidos para este curso serán os seguintes:

- Contidos xerais
- a) Desenvolvemento auditivo.

- b) Coidado e mantemento do material de percusión.
- c) Os distintos tipos de baquetas e agarres.
- d) Terminoloxía dos instrumentos de percusión noutros idiomas.
- e) Principios e normas para a elección e combinación das mans (baquetacións).
- f) Posición corporal diante do instrumento e desprazamentos.
- g) Técnicas de relaxación, estiramientos e control postural, así como toma de conciencia da súa importancia.
- h) Estudo e interpretación dun programa de obras axeitado ao nivel para o desenvolvemento técnico e interpretativo do alumnado.
- i) Iniciación ao estudo das graffías e linguaxe do repertorio contemporáneo de percusión.
- j) Repertorio con pianista acompañante.
- k) Técnicas de estudo acordes ao instrumento.
- l) Lectura a primeira vista de pezas de dificultade acordes ao nivel.
- m) Uso eficaz do metrónomo durante o estudo.
- n) Entrenamento permanente e progresivo da memoria.
- o) Importancia da concentración e da escoita crítica como intérprete e como ouvinte.
- p) Interpretación en público como solista de todo o repertorio traballado a modo de Recital Fin de Grao.
- q) Técnicas de autocontrol no escenario.
- r) Respeto e tolerancia hacia o profesorado, compañeiros e á propia creación artística.
- s) Contidos interdisciplinares relacionados coa Linguaxe Musical: figuras, tempo, claves, lectura rítmica, entoación, tonalidade, etc.
- t) Contidos interdisciplinares relacionados coa Historia da Música, Análise e Harmonía para a contextualización das pezas traballadas: autores, estilo, contexto histórico, forma, harmonía, etc.
- Caixa
  - a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos, redobre orquestral, rudimentos da PAS.
  - b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación, velocidade e musicalidade na caixa.
  - c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.
  - d) Fragmentos orquestrais.
- Batería
  - a) Tipos de golpe: simple, dobre, paradiddle, mordentes simples, acentos, redobre orquestral, rudimentos da PAS aplicados a Batería.
  - b) Exercicios técnicos para o desenvolvemento da coordinación, velocidade e musicalidade na Batería..
  - c) Estudos e pezas do instrumento axeitados ao nivel.

9.10.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información

relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse únicamente á calificación trimestral ou final.

Serán realizados tres tipos de avaliación:

- **Avaliación inicial:** Desta avaliación parte o noso proceso de ensinanza – aprendizaxe. Servirá para detectar as necesidades e capacidades do alumnado do grupo e así poder planificar o noso traballo de intervención educativa.
- **Avaliación continua:** A través dela o profesor valora de forma constante o progreso do alumno durante o curso, así como a súa actitude e asistencia e suporá o **65%** da nota. En caso de superar o número de faltas de asistencia permitidas o/a alumno/a perderá o dereito a esta avaliación.
- **Avaliación puntual:** Levarase a cabo nas audicións e concertos do alumnado onde o profesor valorará a cantidade e calidade do traballo presentado así como a actitude e comportamento nestes eventos tanto como intérprete como coma ouvinte. Suporá o **35%** da nota.

9.10.3.1 Criterios de avaliación

1. Improvisar.
2. Empregar con corrección os agarres dos diferentes tipos de baquetas e realizar os movementos de golpeo dos instrumentos de forma axeitada para obter un son de calidade.
3. Demostrar día a día na clase o progreso da capacidade de planificación e traballo autónomo na casa a través da preparación e interpretación do repertorio e exercicios programados para o curso.
4. Adoptar unha axeitada posición no instrumento e realizar os movementos necesarios de forma relaxada e correcta.
5. Demostrar a capacidade de memorización correcta de pezas do repertorio programado.
6. Interpretar con fluidez e corrección técnica e estilística, tanto en público como en clase, todo o repertorio programado para o curso en cada instrumento valorando sempre a calidade sonora e mostrando unha actitude crítica sobre a propia execución.
7. Interpretar en público, como solista, obras do repertorio demostrando calidade artística e capacidade comunicativa, así como autocontrol e coidado da posta en escea.
8. Ler a primeira vista pezas ou fragmentos de pezas axeitados ao nivel, con corrección, fluidez e comprensión.
9. Mostrar unha actitude positiva e receptiva en clase tanto ante o profesorado como ante os demais compañeiros.
10. Recoñecer a partir da escoita rasgos característicos de obras relativos tanto ao seu estilo como aos recursos interpretativos empregados nelas.

9.10.3.2 Mínimos esixibles

1. Interpretar todo o repertorio programado con corrección técnica e estilística, sen parar e ao 85% do tempo indicado.
2. Facer unha axeitada elección de baquetas e dixitacions.
3. Dominar os diferentes tipos de golpe da técnica de Stevens de catro baquetas.
- 90
4. Afinar os timbais con corrección.
5. Facer redobres orquestrais na caixa cubrindo todo o espectro dinámico.
6. Coidar en todo momento de obter un son de calidade e mostrar unha actitude crítica ante a propia interpretación e a dos demais.

7. Dispoñer de hábitos correctos e eficaces para o estudo e traballo autónomo sobre as partituras.

8. Colocarse de forma correcta ante o instrumento e realizar os desplazamentos necesarios de forma relaxada.

9. Memorizar as partituras de forma axeitada.

10. Actuar en público con autocontrol e coidado da posta en escea.

9.10.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

Os procedementos a través dos que se levará a cabo a avaliación serán os seguintes:

- **Observación sistemática:** Será realizada diariamente nas clases, así coma de forma puntual o día do concerto.

Este procedemento infórmanos sobre as posibles motivacións, intereses, actitudes, gustos, progresos, e dificultades dos alumnos, xunto coas estratexias que utilizan no seu proceso educativo.

- **Revisión de tarefas:** Constitúe un instrumento moi válido para observar como se producen as aprendizaxes e as estratexias que utilizan os alumnos a través do seu traballo persoal nas partes encomendadas para o seu estudo, e ao mesmo tempo para que o profesor poida ver as lagoas ou deficiencias da metodoloxía ou actividades realizadas ata o momento.

En canto ás ferramentas para recollida de datos durante o seguimento ao alumnado empregaranse o diario de clase, follas de rexistro e a gravación en vídeo dos concertos.

Como medida de homoxeneización dentro do departamento de percusión, á hora de avaliar a interpretación das obras e estudos por parte do alumnado tanto en audicións como en probas puntuais de recuperación usarase a seguinte ficha de aspectos a valorar na que se indica a súa porcentaxe sobre a nota final:

Aspectos a avaliar na interpretación Porcentaxe

Técnica básica do instrumento (articulacións, dixitacións, redobres, uso do pedal, velocidade, etc.)

20%

Posición corporal e respiración (coordinación, postura, relaxación, respiración, agarres e pinzados correctos, etc.)

10%

Calidade do son e/ou afinación (cor, timbre, ataques, etc.)

20%

Corrección e adecuación co escrito na partitura (ritmo, notas, dinámica, tempos e equivalencias, etc.)

20%

Interpretación acorde ao estilo (entendemento da partitura, intención, expresión, carácter, fluidez, etc.)

20%

Posta en escea/Actitude no escenario (intención, convicción, control dos nervios, adecuación da indumentaria, protocolo de escea, etc.)

10%

9.10.3.4 Criterios de cualificación

91

Á hora de avaliar ao alumnado teranse en conta os seguintes aspectos:

- **Traballo diario persoal e hábitos de estudo:** Valorarase a evolución persoal, o establecemento e cumprimento de obxectivos de estudo fixados, xestión do tempo, equilibrio de estudo entre as diferentes pezas ou obras, audición de diferentes versións do que se está a traballar, etc. Este aspecto suporá o **50% da nota do trimestre**.

- **Interpretación do repertorio programado:** Valorarase a técnica, calidade do son, adecuación ao escrito na partitura, interpretación acorde ao estilo, etc. Este aspecto suporá o **35% da nota do trimestre** e levarase a cabo na aula e/ou en público.

- **Actitude na clase:** Valorarase o comportamento, interese, asistencia continuada, puntualidade, coidado do material, etc. Este aspecto suporá o **10% da nota do trimestre**.
- **Cultura musical xeral e da propia especialidade:** Valorarase o coñecemento dos nomes dos instrumentos, a súa historia, o uso de vocabulario específico, intérpretes representativos, contexto histórico das obras, asistencia a concertos e cursiños, etc. Este aspecto suporá o **5% da nota do trimestre**.
- As notas expresaránse en números enteiros de 1 a 10, sendo o 5 a calificación necesaria para superar o trimestre e/ou o curso. En caso de necesidade de redondeo para as nota con decimais superiores ao medio punto ($> 0,5$) tomarase o como nota final o número enteiro superior.

9.10.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

É competencia do Consello Escolar de cada centro autorizar con carácter excepcional a ampliación de matrícula ao curso seguinte ao alumnado que logo da orientación do profesorado así o solicite, conforme a criterios obxectivos e á súa adecuada madureza e capacidade de aprendizaxe para o curso ao que aspire a acceder.

O departamento de percusión y Batería do C.D.M. de Pontearreas establece que é requisito indispensable para solicitar a ampliación de matrícula que o alumno ou alumna realice e supere unha proba instrumental que lle permita demostrar a consecución de todos

os obxectivos reflexados na programación do curso que quere superar.

Devandita proba poderá ser realizada ante todos os membros do departamento de percusión, contando con voz pero non voto aquel profesor ou profesora que non sexa o titor ou titora, e o alumno ou alumna interpretará unha serie de pezas escollidas polo profesor titor das programadas para dito curso, entre as que figurará como mínimo unha de cada instrumento.

Os criterios de avaliación que se aplicarán serán os propios do curso que quere superar e os criterios de cualificación virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas ou obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.10.3.3.

9.10.5 Medidas de recuperación

As medidas de recuperación que a continuación describiremos serán postas en práctica no

caso de que o alumno ou alumna non acade os obxectivos, ben por non completar as pezas ou obras programadas polo profesor titor para o curso, ou ben pola perda da avaliación continua por faltas de asistencia.

9.10.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

92

No caso de perda de avaliación continua (consultar o apartado 12.4 do ANEXO referente ás faltas de asistencia), o alumno ou alumna terá dereito á realización dunha proba na que

deberá de presentar obras do programa do curso e que dará como resultado a nota da súa

avaliación final de xuño.

Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.10.3.3.

9.10.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Aquel alumnado que non supere a avaliación de xuño terá outra oportunidade para superar

o curso no mes de setembro.

A proba a realizar consistirá na presentación por parte do alumno da totalidade das pezas programadas para o curso que lle faltaron por completar, as cales virán relacionadas no informe de materia non superada redactado polo titor ou titora.

Aplicaranse os criterios de avaliación do curso e, en canto aos criterios de cualificación, estes virán dados na súa totalidade pola execución técnica e interpretativa das pezas e obras presentadas, atendendo aos aspectos especificados na táboa do punto 9.10.3.3.

9.10.6 Recursos didácticos

A continuación enumeramos un material bibliográfico orientativo de referencia que reúne as condicións axeitadas para a adquisición dos contidos deste curso a través do seu estudo. O profesor será o encargado de seleccionar aqueles recursos que mellor se adapten ao alumnado atendendo aos criterios pedagóxicos que estime máis oportunos.

➤ Caixa

Métodos

Master Studies (J. Morello)

Accents and Rebounds (G. L. Stone)

Snare Drum Rudiments (B. Rich)

Estudos/Obras

Intermediate Studies for the Snare Drum (M. Peters)

Advanced Studies for the Snare Drum (Peters)

14 Contest Solos for Snare Drum (Pratt)

Douce Etudes (J. Delecluse)

Caixa D'orquestra (Ramada)

Clean It Up Please (Engelman)

Etude for Snare Drum nº 9 (Lilloff)

Snare Drum Suite (S. Fink)

Tornado (M. Markovich)

Graded Music for Snare Drum (Hathway & Wright) Grade 8

➤ Batería

Métodos

The Art of Bob Drumming (Jhon Riley)

Brazilian Percussion and Drum Set (Ed Uribe)

The essence of Afro-Cuban Percussion and Drum Set (Ed Uribe)

Advanced Funk Studies (Rick Latham)

Estudos/Obras (Orientativo)

The Art of Bob Drumming (Jhon Riley) Temas.

Drums solos and Fills (Ted Reed)

Rockschool Drums Grao 8

Estudo de Standards aplicados a diferentes estilos. (Acompañamiento e desenvolvemento da improvisación dentro de cada estilo a traballar),

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...]a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da

intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso),

da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas

na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración ou actualización da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que

as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial

entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende o Departamento de Percusión y Batería para avaliar a nosa programación didáctica teremos

en conta os seguintes aspectos:

- **Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- **Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos plantexados e adecuación ao nivel do alumnado.
- **Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe.
- **Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos.
- **Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- **A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos.
- **Alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

11. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña trala avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados. Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesor considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á

Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

97

12. ANEXOS

12.1 Probas de acceso a 1º de grao profesional

Na páxina web do centro e no taboeiro de anuncios pódese encontrar toda a información referente a este punto.

Documento de información sobre as probas de acceso.

12.2 Probas de acceso a outros cursos.

Do mesmo xeito que no punto anterior, toda a información relativa ás probas de acceso a outros cursos atópase na páxina web e no taboeiro de anuncios do centro.

Información sobre as probas de acceso a outros cursos.

12.3 Premios Fin de Grao

Segundo consta na lexislación vixente, os departamentos didácticos establecerán os criterios valorativos para a obtención do premio de fin de grao profesional.

12.3.1 Contidos da proba

- Presentación por parte dos aspirantes dun programa cunha duración comprendida entre os 20 e os 40 minutos, sendo 20 minutos a duración mínima para a proba.
- Inclusión dunha serie de obras que representen, cando menos, tres estilos diferentes, quedando excluídos desta particularidade os instrumentos nos que non sexa posible.
- Interpretación de memoria dunha das obras presentadas.
- Elaboración, por parte do aspirante, e posterior entrega na secretaría do Centro (con rexistro de entrada e mediante soporte informático) das notas ao programa elaboradas por el/a mesmo/a, cando menos con tres días de antelación á celebración da proba, non recolléndose ningunha fóra de prazo sen a debida xustificación, que será atendida a criterio da Dirección do Centro.
- Estas notas ao programa seguirán Máximo dun folio con 3.750 caracteres en formato "DIN A4".

12.3.2 Criterios de avaliación

- Realizar unha interpretación musical de calidade acorde ás esixencias da proba.
- Presentar un programa coherente en relación aos contidos expostos.
- Interpretar un programa que presente obras de diferentes épocas e/ou estilos cunha dificultade acorde ao nivel.

12.3.3 Criterios de cualificación

Ver anexo 12.4

98

12.4 Folla de calibración para audicións e/ou probas instrumentais

Indicadores Porcentaxe

Nota

Hábito postural e control da respiración 20%

Adecuación á partitura 20%

Calidade do son e/ou afinación 20%

Interpretación 25%

Actitude 15%

12.5 Faltas de asistencia

Establécense dous tipos de faltas, xustificadas e sen xustificar. O alumnado perderá o dereito á avaliación continua se, por calquera circunstancia, falta ao 30% ou máis das clases ao longo do curso. Isto supón na nosa materia de Percusión que non se poden ter máis de 6 faltas sen xustificar ou 9 xustificadas, pero nunca máis de 9 en total, sexan xustificadas ou non.

Para a xustificación das faltas haberá dispoñible na conserxería e na páxina web do Centro

un formulario a tal efecto que debe de ser cuberto e entregado ao profesor tutor de Percusión, que en todo caso será a persoa que acepte ou non tal falta como xustificada.